

ทักษะที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี

สารนิพนธ์
ของ
นายธีระพร ทองเกิด

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา
พฤษภาคม 2546
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ทักษะที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี

บทคัดย่อ
ของ
นายธีระพร ทองเกิด

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา
พฤษภาคม 2546

ธีระพร ทองเกิด. (2546). *ทักษะที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ.

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาทักษะที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ใน 3 ด้าน คือ ด้านทรัพยากรบุคคล ด้านทรัพยากรธรรมชาติและด้านทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น และเปรียบเทียบทักษะที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามตัวแปรเพศ ระดับการศึกษาและประเภทคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 329 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ทักษะที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ที่มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way Analysis of Variance) ในกรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้ใช้การเปรียบเทียบพหุคูณโดยวิธีของ เซฟเฟ่

ผลการวิจัยพบว่า

1. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีทักษะต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยรวมและรายด้าน ว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
2. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีเพศและที่เป็นประเภทคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่างกัน มีทักษะต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยรวมและรายด้าน ว่ามีความเหมาะสมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีทักษะต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยรวมและด้านทรัพยากรธรรมชาติ ว่ามีความเหมาะสมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านทรัพยากรบุคคล และด้านทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น ว่ามีความเหมาะสม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

COLLECTIVE RESOURCE COLLECTION FOR EDUCATION OF SECONDARY
SCHOOL FROM THE PERSPECTIVE OF FUNDAMENTAL EDUCATIONAL
COMMITTEE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION PHETCHABURI

AN ABSTRACT
BY
MR. TERAPORN THONGKERD

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Business Education
at Srinakharinwirot University

MAY 2003

Teraporn Tongkerd. (2003). *Collective Resource Collection for Education of Secondary School from the Perspective of Fundamental Educational Committee Department of General Education Phetchaburi*. Master Project, M.Ed. (Business Education). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University.

Advisor : Assoc. Prof. Chusri Wongrattana.

The purpose of this research were to study collective resource for education of secondary school from the perspective of fundamental educational committee department of general education phetchaburi in three aspects; which were personal resource, natural resource and man make resource, and compare these collective resource for education of secondary school from the perspective of fundamental educational committee department of general education phetchaburi to the following variables : sex, education and fundamental educational committee .

The sample used in this research were 329 fundamental educational committee department of general education phetchaburi. The instrument used for collecting data was questionnaire of collective resource for education of secondary school from the perspective of fundamental educational committee with was reliability equal 0.96. Statistical used to analyzed the data were mean, standard deviation, t – test, one – way analysis of variance, and scheffe ' s method test.

The finding of this research were as follow :

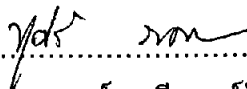
1. The fundamental educational committee have collective resource for education of secondary school from the perspective in overall aspects and each aspect at high level.

2. The was no statistical significant difference in overall aspects and each aspect for collective resource for education of secondary school from the perspective of fundamental educational committee with different sex and fundamental educational committee.

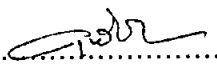
3. The was statistical significant difference in overall aspects and natural resource aspect at level .01 and in personal resource and man make resource aspect at level .05 from fundamental educational committee with different education.

อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและคณะกรรมการสอบได้พิจารณา
สารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

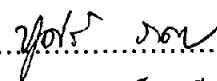
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

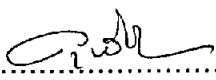

.....
(รองศาสตราจารย์ ชุตรี วงศ์รัตนะ)

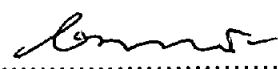
ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพீร์ ลิ้มไทย)

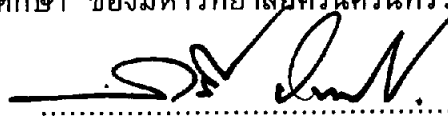
คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ชุตรี วงศ์รัตนะ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพீร์ ลิ้มไทย)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ผจงศักดิ์ หมวดสง)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะสังคมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กวี วรกวิน)

วันที่ เดือน พ.ศ. 2546

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำที่มีคุณค่า ช่วยเหลือและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการศึกษาค้นคว้าอย่างดียิ่ง นับตั้งแต่เริ่มต้นดำเนินการจนเสร็จเรียบร้อย สมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์ ผู้อำนวยการนคร ดังคะพิภพ และผู้ช่วยศาสตราจารย์มันเกียรติ โกศลนริตวงษ์ ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลิมไทย อาจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณคุณคณาจารย์ในภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทุกท่าน ที่กรุณาให้การอบรม สั่งสอนและประสิทธิ์ประสาทความรู้ ตลอดจนประสานการติดต่อผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเป็นอย่างยิ่ง

คุณประโยชน์และความดีอันพึงมีจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้กับบิดา มารดา ภรรยา ญาติและมิตรทุกท่าน ที่ได้อบรม สั่งสอน ปลูกฝังคุณความดี และความมานะอดทน ตลอดจนให้การสนับสนุนเป็นกำลังใจ และประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัยตลอดมา

ธีระพร ทองเกิด

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	2
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
กลุ่มเป้าหมายที่ต้องการศึกษา.....	3
ตัวแปรที่ศึกษา.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
สมมติฐานของการวิจัย.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543.....	6
การศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	8
คุณภาพมาตรฐานการศึกษา.....	9
หลักการและแนวคิดการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา.....	16
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	26
งานวิจัยในประเทศ.....	26
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	30
กลุ่มเป้าหมายที่ต้องการศึกษา.....	30
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	31
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	32
การจัดกระทำข้อมูล.....	32
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	33

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
5. สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	55
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	55
ความสำคัญของการวิจัย.....	55
ขอบเขตของการวิจัย.....	55
สมมติฐานของการวิจัย.....	56
วิธีดำเนินการวิจัย.....	56
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	56
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
อภิปรายผล.....	58
ข้อเสนอแนะ.....	59
บรรณานุกรม.....	62
ภาคผนวก.....	65
ภาคผนวก ก.....	66
ภาคผนวก ข.....	75
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	80

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามกลุ่มบุคคล.....	30
2 จำนวนและคำร้อยละ ของกลุ่มเป้าหมาย จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประเภทคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	37
3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติที่มีต่อแนวทาง การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน โดยรวมและรายด้าน.....	38
4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของ ด้านทรัพยากรบุคคล ของทัศนคติ ที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านทรัพยากรบุคคล โดยรวมและรายข้อ.....	39
5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของทัศนคติที่มีต่อแนวทางการระดม ทรัพยากรเพื่อการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านทรัพยากรธรรมชาติ โดยรวมและรายข้อ.....	42
6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของทัศนคติที่มีต่อแนวทางการระดม ทรัพยากรเพื่อการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น โดยรวมและรายข้อ.....	43
7 ผลการเปรียบเทียบของทัศนคติที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากร เพื่อการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ.....	45
8 ผลการเปรียบเทียบของทัศนคติที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อ การศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา.....	46
9 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้านทรัพยากรบุคคล จำแนกตามระดับการศึกษา.....	47
10 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ จำแนกตามระดับการศึกษา.....	48
11 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้านทรัพยากร ที่มนุษย์สร้างขึ้น จำแนกตามระดับการศึกษา.....	49

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
12 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยรวมทุกด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา.....	50
13 ผลการเปรียบเทียบของทัศนคติที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาชั้น โดยรวมและรายด้าน จำแนกตาม ประเภทคณะกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน.....	51
14 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี.....	52

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

- 1 ภาพประกอบมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสำนักงานการศึกษา
ศาสนาและวัฒนธรรม เขตพื้นที่นาร่องปฏิรูปการศึกษา..... 10

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ในมาตรา 43 รัฐจะต้องจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างน้อย 12 ปี อย่างทั่วถึง มีคุณภาพ และไม่เก็บค่าใช้จ่าย ในมาตรา 81 รัฐต้องจัดการศึกษา อบรมและสนับสนุนให้จัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ มาตรา 289 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีหน้าที่บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือวัฒนธรรมท้องถิ่นและมีสิทธิจัดการศึกษาอบรมและการฝึกอาชีพ รวมทั้งเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอบรมของรัฐ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ในมาตรา 8 ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยมาตรา 9 กำหนดโครงสร้างการบริหารแบบกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารบุคคลและการบริหารทั่วไปไปยัง มาตรา 40 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษาประกอบด้วยผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้งนี้ ในมาตรา 58 ได้กำหนดบทบาทในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาบริจาคทรัพย์สินและทรัพยากรอื่นให้แก่สถานศึกษา รวมทั้งมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสม และความจำเป็น

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่กล่าว จะเห็นได้ว่ากฎหมายกำหนดให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษาไปสู่สถานศึกษาโดยให้บุคคล ชุมชน และองค์กรต่าง ๆ ที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของคณะรัฐมนตรีในปัจจุบันด้านการศึกษาที่จะส่งเสริมและสนับสนุนให้ทุกฝ่ายร่วมรับผิดชอบการจัดการศึกษาและฝึกอบรม (คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี 2544 : 20 - 21) อีกทั้ง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (2545-2549) กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาเสริมสร้างสังคมให้เข้มแข็ง โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคส่วนต่าง ๆ ในสังคม ต่อเนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 ซึ่งมุ่งพัฒนาคน ครอบคลุม ชุมชน และสังคมเป็นแกนหลัก ให้ความสำคัญเป็นลำดับสูงต่อการพัฒนาคุณภาพคนและกระบวนการเรียนรู้

กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการตามแนวทางระเบียบ กฎหมายว่าด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยประกาศใช้ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543 ซึ่งมีคณะกรรมการอย่างน้อย สถานศึกษาละ 7 คน แต่ไม่เกิน 15 คน ประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง จำนวนไม่เกิน 2 คน ผู้แทนครูจำนวนไม่เกิน 2 คน ผู้แทนองค์กรชุมชนจำนวนไม่เกิน 2 คน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวนไม่เกิน 2 คน ผู้แทนศิษย์เก่าจำนวนไม่เกิน 2 คน ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนไม่เกิน 4 คน พร้อมทั้งให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการ ซึ่งมีหน้าที่หลายประการและที่สำคัญประการหนึ่งคือ เสนอแนวทางและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ของสถานศึกษาตลอดจนส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดเพชรบุรีเป็นหน่วยงานสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินงานตามนโยบายการประกาศใช้ระเบียบ ว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543 เสร็จเรียบร้อยแล้วและรายงานผลการดำเนินการให้กรมสามัญศึกษาทราบ เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2543 โดยมี

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา จำนวน 23 โรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษารวมทั้งสิ้น 234 คน แยกเป็นเพศชาย 241 คน เพศหญิง 95 คน

สภาพความเป็นจริงในการจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษาของประเทศไทย เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นพบว่างบประมาณอยู่ในระดับต่ำมาก (กระทรวงศึกษาธิการนโยบายและแผนการจัดการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน 12 ปี 2542:47) อีกทั้งการระดมทรัพยากรจากการบริจาคของประเทศไทยยังมีน้อย ทั้ง ๆ ที่ประชาชนไทยบริจาคสร้างโบสถ์ วิหาร เจดีย์ ฯลฯ ให้กับวัดทั่วประเทศปีละหลายแสนล้านบาท แต่การระดมทรัพยากรจากภาคประชาชนเพื่อการศึกษา น้อยมาก ปัญหาการที่ประเทศไทย ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาจากภาคเอกชนได้น้อยเกินไป จะต้องแก้ไขโดยการให้รัฐเลิกผูกขาดอำนาจในการบริหารการศึกษาตามระบบราชการอย่างเคร่งครัดตายตัว และคืนอำนาจในการจัดการศึกษาให้ตัวแทนของครู อาจารย์ ผู้ปกครอง และปัญญาชนท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดการอย่างเป็นกำลังสำคัญ (วิทยากร เชียงกุล. 2542 : 167-168) ซึ่งสอดคล้องกับการดำเนินงานตามระเบียบคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543 ของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดเพชรบุรี และในเวลาที่ผ่านมานั้นก็แสดงว่าสถานศึกษาได้ดำเนินงานด้านบริหารและจัดการศึกษา โดยใช้คณะกรรมการสถานศึกษาเป็นฐานในการพัฒนา ตามพันธกิจด้านการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ซึ่งขณะนี้ยังไม่มีหน่วยงาน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องทำการศึกษาค้นคว้าถึงความคิดเห็นปัจจุบันที่เป็นปัญหา ตลอดจนข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดเพชรบุรี

ด้วยเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาที่คณะที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ในด้านทรัพยากรบุคคล ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และด้านทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาใช้เป็นแนวทางในการระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาปรับปรุงการบริหาร และจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา อีกทั้งจะเป็นการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานั้น ๆ และผู้บริหารหน่วยงานการศึกษาทุกระดับที่มีส่วนเกี่ยวข้อง สามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์และพัฒนาการดำเนินงานด้านบริหารและจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาที่คณะที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรีในด้านทรัพยากรบุคคล ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และด้านทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น

2. เพื่อเปรียบเทียบที่คณะที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ด้านทรัพยากรบุคคล ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และด้านทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น โดยจำแนกตามตัวแปรต่อไปนี้

2.1. เพศ

2.2. ระดับการศึกษา

2.3. ประเภทคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ด้านทรัพยากรบุคคล- ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และด้านทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ ต่อผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้าหน่วยงานการศึกษาทุกระดับที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ใช้เป็นแนวทางในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยใช้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นยุทธศาสตร์ในการดำเนินงานซึ่งผลประโยชน์ปลายทางผู้ที่ได้รับคือ ผู้ปกครองและนักเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายที่ต้องการศึกษา

กลุ่มเป้าหมายที่ต้องการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 23 โรงเรียน รวมจำนวนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 329 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1.1 เพศ

1.1.1 ชาย

1.1.2 หญิง

1.2 ระดับการศึกษา

1.2.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี

1.2.2 ปริญญาตรี

1.2.3 สูงกว่าปริญญาตรี

1.3 ประเภทคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.3.1 กลุ่มบุคลากรในสถานศึกษา

1.3.2 กลุ่มศิษย์เก่าและผู้ปกครอง

1.3.3 กลุ่มองค์กรท้องถิ่น

1.3.4 ผู้ทรงคุณวุฒิ

2. ตัวแปรตาม คือ ทักษะที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย

3 ด้าน ดังนี้

2.1 ด้านทรัพยากรบุคคล

2.2 ด้านทรัพยากรธรรมชาติ

2.3 ด้านทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ทักษะที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาขั้นพื้นฐาน

หมายถึง ความคิดเห็นในการดำเนินการเกี่ยวกับแนวคิด ข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา การพัฒนา และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ ภูมิปัญญาการเก็บภาษีเพื่อการศึกษา การบริจาคทรัพย์สิน การสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ และทรัพยากรอื่นๆ เป็นต้น เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษา และส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งใน และนอกห้องเรียนให้แก่ผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของกลุ่มบุคคล 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มบุคลากรในสถานศึกษา กลุ่มศิษย์เก่าและผู้ปกครอง กลุ่มองค์กรท้องถิ่น และกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ โดยจำแนกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านทรัพยากรบุคคล หมายถึง การดำเนินการให้ได้มาซึ่งบุคคลที่มีประสบการณ์ความรู้ ความ

ชำนาญ และภูมิปัญญาท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

1.2 ด้านทรัพยากรธรรมชาติ หมายถึง การดำเนินการพัฒนาและอนุรักษ์สิ่งเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เพื่อใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ ได้แก่ แหล่งน้ำ ภูเขา ป่าไม้ และ สิ่งแวดล้อมอื่น ๆ มาใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา

1.3 ด้านทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น หมายถึง การดำเนินการให้ได้มาจากสิ่งที่มีมนุษย์จัดหาและสร้างขึ้น ในส่วนของวัสดุอุปกรณ์ สถานที่ เช่น โบราณสถาน พิพิธภัณฑ์ สวนสาธารณะ หอสมุด สวนสัตว์ สวนพฤกษศาสตร์ และสิ่งปลูกสร้างอุทยานประวัติศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์ หอศิลป์ ศูนย์กีฬา สถานประกอบการและภูมิปัญญาไทย โดยนำมาใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ เพื่อวิเคราะห์ฝึกประสบการณ์การเรียนรู้ทักษะ

2. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

หมายถึง ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543 ประกอบด้วยกลุ่มบุคคล 4 ประเภท คือ

2.1 กลุ่มบุคลากรในสถานศึกษา

หมายถึง ผู้บริหารในสถานศึกษา และตัวแทนข้าราชการครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา

2.2 กลุ่มศิษย์เก่าและผู้ปกครอง

หมายถึง ผู้แทนของสมาคมศิษย์เก่า ชมรมศิษย์เก่า หรือบุคคลที่เคยศึกษาจากสถานศึกษานั้น และผู้แทนของผู้มีรายชื่อเป็นผู้ปกครองตามทะเบียนนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียน

2.3 กลุ่มองค์กรท้องถิ่น

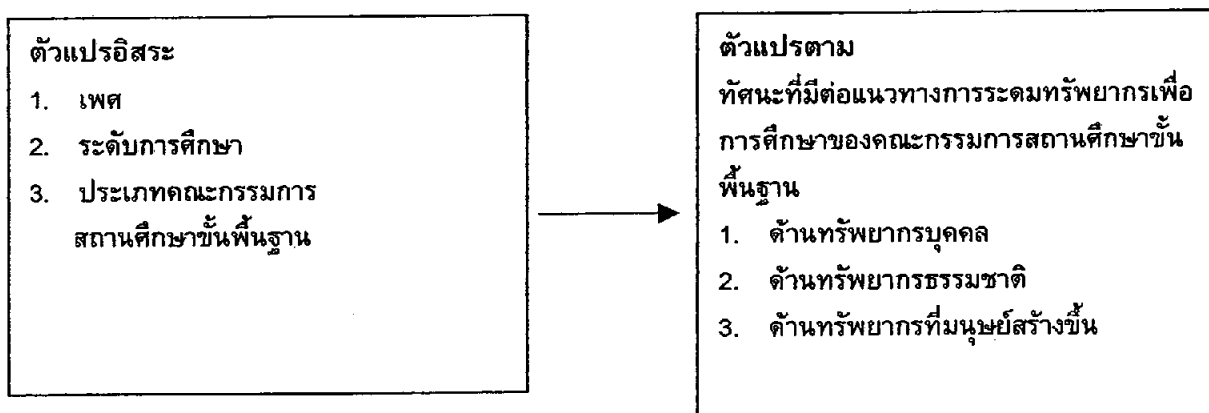
หมายถึง ผู้แทนของชมรม สมาคม มูลนิธิ องค์กรเอกชน หรือกลุ่มบุคคลในรูปอื่นใดที่ดำเนินกิจกรรมเพื่อประโยชน์ของสาธารณะและตั้งอยู่ในเขตบริการของสถานศึกษานั้น และบุคคลที่เป็นผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.4 กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ

หมายถึง ผู้นำศาสนา ผู้ทรงภูมิปัญญาไทยในท้องถิ่น ข้าราชการบำนาญ ข้าราชการอื่นนอกสังกัดสถานศึกษา พนักงานรัฐวิสาหกิจ เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานอื่นของรัฐ เจ้าของหรือผู้บริหารสถานประกอบการ ทั้งในและนอกเขตบริการของสถานศึกษา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องทักษะที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษา
ชั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเพชรบุรี มีกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังต่อไปนี้

สมมติฐานในการวิจัย

1. คณะกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่มีเพศต่างกัน มีทักษะต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
2. คณะกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีทักษะต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
3. คณะกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่เป็นประเภทคณะกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐานต่างกัน มีทักษะต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543
2. การศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. คุณภาพและมาตรฐานการศึกษา
4. หลักการและแนวคิดการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543

เพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กระทรวงศึกษาธิการซึ่งได้ประกาศใช้ “ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543” ซึ่งมีคำนิยามศัพท์ในระเบียบดังนี้

สถานศึกษา หมายความว่า โรงเรียนของรัฐที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่ไม่หมายรวมถึงสถานศึกษาที่จัดการศึกษาเฉพาะทาง

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายความว่า ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หรือ ผู้อำนวยการที่รับผิดชอบบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะกรรมการ หมายความว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งกำหนดให้มีคณะกรรมการอย่างน้อยสถานศึกษาละเจ็ดคน แต่ไม่เกินสิบห้าคน ประกอบด้วย

(1) “ผู้แทนผู้ปกครอง” ได้แก่ ผู้แทนของผู้มีรายชื่อเป็นผู้ปกครองตามทะเบียนนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษานั้น จำนวนไม่เกินสองคน

(2) “ผู้แทนครู” ได้แก่ ผู้แทนของข้าราชการครูปฏิบัติการสอนและผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษานั้น จำนวนไม่เกินสองคน

(3) “ผู้แทนองค์กรชุมชน” ได้แก่ ผู้แทนของชมรม สมาคม มูลนิธิ องค์กรเอกชน หรือกลุ่มบุคคลในรูปอื่นใด ที่ดำเนินกิจกรรมเพื่อประโยชน์ของสาธารณะ และมีที่ตั้งอยู่ในเขตบริการของสถานศึกษานั้น จำนวนไม่เกินสองคน

(4) “ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ได้แก่ ผู้แทนของเทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบอื่น จำนวนไม่เกินสองคน

(5) “ผู้แทนศิษย์เก่า” ได้แก่ ผู้แทนของสมาคมศิษย์เก่า ชมรมศิษย์เก่า หรือบุคคลที่เคยศึกษาจากสถานศึกษานั้น จำนวนไม่เกินสองคน

(6) “ผู้ทรงคุณวุฒิ” ได้แก่ ผู้นำทางศาสนา ผู้ทรงภูมิปัญญาไทยในท้องถิ่นข้าราชการบำนาญ ข้าราชการอื่นนอกสังกัดสถานศึกษา พนักงานรัฐวิสาหกิจ เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานอื่นของรัฐ เจ้าของหรือผู้บริหารสถานประกอบการ ทั้งในและนอกเขตบริการของสถานศึกษานั้น จำนวนไม่เกินสี่คน

ทั้งนี้ ให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกรรมการ และเลขานุการ และให้คณะกรรมการเลือกกรรมการคนหนึ่งจากผู้แทนที่เป็นกรรมการนอกสถานศึกษาเป็นประธาน และอีกคนหนึ่งเป็นรองประธาน โดยกำหนดสัดส่วนของ

คณะกรรมการที่เป็นสตรีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของกรรมการทั้งหมดในการแต่งตั้ง และอนุญาตให้ลาออกของคณะกรรมการนั้น ให้ผู้บังคับบัญชาเหนือสถานศึกษาขึ้นไปเป็นผู้ลงนาม

คุณสมบัติทั่วไปของคณะกรรมการ

1. เป็นผู้สนใจในการพัฒนาการศึกษา
2. เป็นผู้มีความประพฤติดี
3. ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
4. ไม่เคยต้องโทษจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุด เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

วาระอยู่ในตำแหน่งของคณะกรรมการ

ให้คณะกรรมการ มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ 4 ปี นับตั้งแต่ วันที่ได้รับแต่งตั้ง ในวาระแรก เมื่อครบกำหนดสองปี ให้จับสลากออกกึ่งหนึ่ง ในกรณีที่เกินจำนวนที่ ให้พิเศษเพิ่มเป็นหนึ่งคน เว้นกรรมการและเลขานุการ

ให้สถานศึกษาดำเนินการสรรหากรรมการทดแทนกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งโดยให้มีวาระอยู่ในตำแหน่ง 4 ปี ในกรณีที่กรรมการพ้นตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการใหม่ ซึ่งกรรมการที่พ้นวาระอาจได้รับการแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการได้อีก

กรรมการจะพ้นจากตำแหน่งด้วยสาเหตุดังนี้

1. ออกตามวาระ
2. ตาย
3. ลาออก
4. ขาดคุณสมบัติที่กำหนดไว้ในคุณสมบัติทั่วไปของคณะกรรมการดังกล่าวข้างต้น
5. เป็นบุคคลล้มละลาย
6. เป็นบุคคลไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ
7. ได้รับโทษจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุด เว้นแต่เป็นโทษ สำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ
8. พ้นจากตำแหน่งในสถานศึกษานั้นสำหรับข้าราชการครูและผู้บริหารสถานศึกษา
9. พ้นจากสถานภาพการเป็นผู้ปกครองนักเรียนของสถานศึกษานั้น สำหรับผู้แทนผู้ปกครอง
10. พ้นจากสถานภาพการเป็นผู้แทนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำหรับผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
11. คณะกรรมการจำนวนไม่น้อยกว่าสองในสาม มีมติให้ออก ยกเว้นตำแหน่งกรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่ ดังนี้

1. กำหนดนโยบาย และแผนพัฒนาของสถานศึกษา
2. ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา
3. ให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตร ให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น

4. กำกับ และติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา
5. ส่งเสริม และสนับสนุนให้เด็กทุกคนในเขตบริการ ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างทั่วถึง มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน
6. ส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส และเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ
7. เสนอแนวทางและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา
8. ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้ง สืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ
9. เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชนและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น
10. ให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษาก่อนเสนอต่อสาธารณชน
11. แต่งตั้งที่ปรึกษา และคณะอนุกรรมการ เพื่อดำเนินงานตามระเบียบนี้ ตามที่เห็นสมควร
12. ปฏิบัติการอื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษานั้น

การดำเนินการประชุมคณะกรรมการอย่างน้อยภาคเรียนละสองครั้ง ซึ่งเป็นไปตามระเบียบวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด โดยให้มีคณะกรรมการเข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการที่มีอยู่ในขณะนั้น และให้มีผู้แทนของนักเรียนเข้าร่วมรับฟัง และแสดงความคิดเห็นตามที่คณะกรรมการเห็นสมควรแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามระเบียบนี้

2. การศึกษาขั้นพื้นฐาน

การศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง การศึกษาตลอดชีวิตโดยให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง (หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา. 2543 : 15) และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ได้กล่าวถึงการจัดการศึกษา ในมาตรา 43 กำหนดให้บุคคลมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาอบรมของรัฐจะต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชน (กรมวิชาการ. 2544 : 1) ประกอบกับมาตรา 81 กำหนดให้มีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งได้บัญญัติรายละเอียดของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งพอจะสรุปได้ดังนี้

1. ความมุ่งหมาย

การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เปิดโอกาสให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พัฒนาสาระ และกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

2. หลักการจัดการศึกษา

การจัดการศึกษามุ่งเน้นความสำคัญทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อพัฒนาคนให้มีความสมดุล โดยยึดหลักผู้เรียนสำคัญที่สุด ทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ

ให้ความสำคัญต่อความรู้เกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก รวมทั้งความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทย และระบบการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ความรู้และทักษะทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลป วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา ความรู้และทักษะด้านคณิตศาสตร์และด้านภาษาเน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ การดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข

3. การจัดการกระบวนการเรียนรู้

สถานศึกษาจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้ป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน ปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ อำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ และสามารถเทียบโอนผลการเรียนและประสบการณ์ได้ทุกกระบวนการศึกษา (กรมวิชาการ, 2544 : 2 – 3)

ด้วยวิสัยทัศน์ของรัฐที่เชื่อมั่นในนโยบายการศึกษา สร้างคนสร้างงาน เพื่อช่วยกอบกู้วิกฤตเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ จึงกำหนดให้มีการศึกษาภาคบังคับ จำนวน 9 ปี และอาศัยอำนาจตามความในบทเฉพาะกาลมาตรา 74 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จึงกำหนดให้มีหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 โดยยึดหลักความมีเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในการปฏิบัติ กล่าวคือเป็นหลักสูตรแกนกลางที่มีโครงสร้างหลักสูตรยืดหยุ่น กำหนดจุดหมาย ซึ่งถือเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในภาพรวม 12 ปี สาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้แต่ละกลุ่ม มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น เป็นช่วงชั้นละ 3 ปี จัดเฉพาะส่วนที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองดีของชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ ให้สถานศึกษาจัดทำสาระในรายละเอียดเป็นรายปีหรือรายภาคให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชน สังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณสมบัติอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ รวมถึงจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน แต่ละกลุ่มเป้าหมายด้วย (กรมวิชาการ, 2544 : 2)

3. คุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในมาตราที่ 47 ระบุให้มีการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาโดยมีระบบประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบการประกันคุณภาพภายในโดยมุ่งเน้นการกระจายอำนาจไปสู่สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรา 18 (2) โดยให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้เกี่ยวข้องว่าผู้เรียนทุกคนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพจากสถานศึกษา เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย

1. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
2. การพัฒนามาตรฐานการศึกษา

3. การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา
6. การประเมินคุณภาพการศึกษา
7. การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี
8. การผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

(กรมวิชาการ. 2544 : 23 – 24)

ดังนั้น การดำเนินการดังกล่าว ควรให้สถานศึกษายึดหลักการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยการสนับสนุนและกำกับดูแลของหน่วยงานต้นสังกัด

มาตรฐานคุณภาพการศึกษา

ของ

สำนักงานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขตพื้นที่นาร่องปฏิรูปการศึกษาเพชรบุรี

มาตรฐานด้านผู้เรียน (Output)

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้
มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์	1. มีวินัย มีความรับผิดชอบ ปฏิบัติตนตามระเบียบและหลัก ธรรมเบื้องต้นของแต่ละศาสนาและรู้จักทำนุบำรุงศาสนา ธรรม ศาสนสถานในท้องถิ่น 2. ซื่อสัตย์ สุจริต (และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพสำหรับระดับ อาชีวศึกษา) 3. มีความเมตตากรุณาเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละเพื่อส่วน รวม 4. ประหยัด (ใช้สิ่งของและทรัพย์สินทั้งของตนเองและส่วนรวม ตลอดจนทรัพยากรธรรมชาติ อย่างประหยัดและคุ้มค่า)

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้
มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมและปฏิบัติตนตามระบอบประชาธิปไตย	1. เคารพและรับฟังคำแนะนำของพ่อแม่ ญาติและผู้ใหญ่ 2. รักษาสิทธิเสรีภาพของตนเองและเคารพในสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น 3. มีความรู้และปฏิบัติตนตามกฎหมาย ไม่เป็นปัญหาของสังคมและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข 4. ร่วมกิจกรรมในการพัฒนาสถานศึกษาและท้องถิ่น 5. รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีจิตสำนึกที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม อนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม	1. รู้คุณค่าของสิ่งแวดล้อมและตระหนักถึงผลกระทบต่อตนเองและสังคมที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อม 2. ปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม และมีส่วนอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม 3. ใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่า
มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์	1. สามารถจำแนกประเภทข้อมูล เปรียบเทียบและมีความคิดรวบยอด 2. สามารถประเมินค่าความน่าเชื่อถือของข้อมูล รู้จักพิจารณาข้อดี-ข้อเสีย ความถูก-ผิด ระบุสาเหตุ-ผล ค้นหาคำตอบเลือกวิธีและมีปฏิญาณในการแก้ปัญหาและตัดสินใจได้อย่างสันติและมีความถูกต้องเหมาะสม 3. มีความคิดริเริ่ม มีจินตนาการ สามารถคาดการณ์และกำหนดเป้าหมายได้
มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน	1. มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินทุกกลุ่มสาระตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มประสบการณ์/กลุ่มวิชา/หมวดวิชาที่สำคัญ ไม่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำ(คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศาสตร์ คอมพิวเตอร์ และวิชาเฉพาะสาขา สำหรับอาชีวศึกษา) 2. มีความสามารถในการใช้ภาษาสื่อสาร
มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	1. มีความกระตือรือร้น สนใจการเรียนรู้จากแหล่งต่าง ๆ รู้จักตั้งคำถามเพื่อหาเหตุผล 2. รักการอ่าน สามารถใช้ห้องสมุด แหล่งความรู้และสื่อต่างๆ ทั้งในและนอกสถานศึกษา 3. สามารถสรุปประเด็นจากการเรียนรู้และประสบการณ์ได้อย่างถูกต้องด้วยตนเอง

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้
มาตรฐานที่ 7 ผู้เรียนเห็นคุณค่าและภูมิใจในภูมิปัญญาไทย ศิลปะและวัฒนธรรมที่งดงามของไทย	1. รู้จักท้องถิ่นรักและร่วมพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง 2. มีความรู้ความเข้าใจภูมิปัญญาไทย โดยเฉพาะภูมิปัญญาของท้องถิ่นและนำมาใช้ได้ 3. ชื่นชมและสืบสานศิลปวัฒนธรรมและประเพณีที่งดงามของท้องถิ่นและของไทย
มาตรฐานที่ 9 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต	1. สามารถทำงานตามดับขั้นตอนและผลงานมีประสิทธิภาพ 2. ขยัน อดทน ละเอียดรอบคอบในการทำงาน พัฒนางานสามารถทำงานอย่างมีความสุข และภูมิใจในผลงานของตนเอง 3. สามารถทำงานเป็นทีม(ช่วยเหลือผู้อื่น ไม่เอาเปรียบ ให้ความร่วมมือ ยอมรับฟังความคิดเห็นและความสามารถของผู้อื่นร่วมรับผิดชอบผลงานของกลุ่ม) 4. มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต
มาตรฐานที่ 10 ผู้เรียนมีสุนทรีย์ สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี	1. มีน้ำหนัก ส่วนสูงตามเกณฑ์มาตรฐาน 2. มีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐาน 3. ร่าเริงแจ่มใส มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับครู เพื่อนและบุคคลทั่วไป 4. รู้จักดูแลสุขภาพและป้องกันตัวเองไม่ให้เกิดอุบัติเหตุ 5. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโทษของสิ่งเสพติดและสิ่งมอมเมา ไม่เสพสิ่งเสพติดและปลอดจากสิ่งมอมเมา
มาตรฐานที่ 11 ผู้เรียนปลอดจากสิ่งเสพติดให้โทษและสิ่งมอมเมา	1. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโทษของสิ่งเสพติดและสิ่งมอมเมา 2. ไม่เสพสิ่งเสพติดและปลอดจากสิ่งมอมเมา และไม่แสวงหาผลประโยชน์ 3. รู้จักวิธีการป้องกันเองและสังคมให้ไกลจากสิ่งเสพติดให้โทษสิ่งมอมเมา โรคนอกรีต และโรคติดต่อร้ายแรง

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้
มาตรฐานที่ 12 ผู้เรียนมีสุนทรียภาพและ ลักษณะนิสัยด้านศิลปะ ดนตรีและกีฬา	1. มีความชื่นชมและร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ ดนตรีและกีฬา

มาตรฐานด้านกระบวนการ (Process)

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้
มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการจัดองค์กร/ โครงสร้างและการบริหารงาน อย่างเป็นระบบ ครบวงจร ให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา	1. มีการจัดองค์การ/โครงสร้างการบริหารชัดเจน 2. มีปรัชญา แผนพัฒนา/ธรรมนูญสถานศึกษา แผนการ ดำเนินงานของสถานศึกษาและตัวชี้วัดความสำเร็จ 3. มีการปฏิบัติตามแผน 4. ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม 5. มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลเปรียบเทียบกับเป้าหมาย อย่างต่อเนื่อง 6. มีระบบข้อมูลสารสนเทศครบถ้วน ถูกต้อง ตรงกับ ความต้องการและทันต่อการใช้งาน 7. มีการบันทึกและรายงานผลการประเมิน 8. มีการนำข้อมูลและผลการประเมินไปใช้ในการตัดสินใจ และปรับปรุงงาน
มาตรฐานที่ 14 สถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และ ความร่วมมือกับ ชุมชนในการ พัฒนาการศึกษา	1. ผู้บริหารและครูสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนในการร่วมกันจัดการ ศึกษา 2. มีการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจให้บุคลากรใน สถานศึกษาและชุมชนเห็นความสำคัญในการจัดการศึกษา ร่วมกัน 3. มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของสถานศึกษาต่อชุมชน อย่างสม่ำเสมอ ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีบทบาทใน การพัฒนาการศึกษาผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีบทบาทในการ พัฒนาการศึกษา

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้
มาตรฐานที่ 16 สถานศึกษาส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร/ครูตามความจำเป็นและเหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ	1. จัดครูเข้าสอนตรงตามสาขาวิชาหรือความถนัดหรือความรู้ความสามารถ 2. ครูได้รับการพัฒนาเกี่ยวกับเรื่องที่ใช้สอนหรือปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและสอดคล้อง กับสภาพการเปลี่ยนแปลง 3. ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม
มาตรฐานที่ 18 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	1. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย เหมาะสมกับธรรมชาติและสนองความต้องการของผู้เรียน 2. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ 3. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักศึกษาหาความรู้ แสวงหาคำตอบ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง 4. มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยี และสื่อที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน 5. มีการจัดกิจกรรมเพื่อฝึกและส่งเสริมคุณธรรม และจริยธรรมของผู้เรียน 6. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาสุนทรียภาพ อย่างครบถ้วนทั้งด้านดนตรี ศิลปะ และกีฬา 7. ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย การทำงานร่วมกับผู้อื่นและความรับผิดชอบต่อกลุ่มร่วมกัน 8. มีการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายและต่อเนื่อง 9. มีการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนรักสถานศึกษาของตน และมีความกระตือรือร้นในการไปเรียน

มาตรฐานด้านปัจจัย (Input)

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้
มาตรฐานที่ 20 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการ	1. ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง 2. ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำ มีมนุษยสัมพันธ์และเป็นที่ยอมรับของผู้เกี่ยวข้อง 3. ผู้บริหารมีความเป็นประชาธิปไตย
มาตรฐานที่ 22 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	1. ครูรู้เป้าหมายของหลักสูตรและเป้าหมายการจัดการศึกษา 2. ครูมีความรู้ความสามารถในการพัฒนาหลักสูตร จัดทำแผนและกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3. ครูมีความรู้ความสามารถในการประเมินผลการเรียนการสอนและการนำผลการประเมินมาใช้พัฒนาคุณภาพ
มาตรฐานที่ 24 ครูมีคุณวุฒิ/ความรู้ ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบ และมีครูเพียงพอ	1. ครูมีความถนัด/ความเชี่ยวชาญตรงกับงานที่ปฏิบัติ 2. มีจำนวนครูตามเกณฑ์
มาตรฐานที่ 25 สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น มีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้	1. มีหลักสูตรและเนื้อหาสาระหลักสูตรที่เหมาะสม สอดคล้องกับเป้าหมายการศึกษาและความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น 2. มีสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ 3. มีแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างหลากหลาย

ที่มา : เขตพื้นที่นารองปฏิรูปการศึกษาเพชรบุรี พิจารณาอ้างอิงจากเอกสาร "มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก : ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (จัดพิมพ์เผยแพร่โดย : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี, มิถุนายน 2543)

การประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (2542 : 2 – 3) ได้เสนอแนวคิดในการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ว่าควรดำเนินการตามแนวคิดหลัก ดังต่อไปนี้

1. การยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา
ดำเนินงานต่าง ๆ ในโรงเรียนต้องเป็นไปเพื่อการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน ให้เกิดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ และนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนเพื่อการใช้ชีวิตที่ดีงามในสังคม
2. การใช้โรงเรียนเป็นฐานในการบริหารจัดการ
โรงเรียนสามารถกำหนดทิศทางการพัฒนาสามารถตัดสินใจ บริหารการจัดการศึกษาได้ด้วยตนเอง

3. การมีส่วนร่วม และการร่วมคิด ร่วมทำ

ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทุกคนในโรงเรียน ตลอดจนนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ร่วมคิดร่วมทำในการจัดกระบวนการบูรณาการการศึกษาของโรงเรียนให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตที่แท้จริง

4. การกระจายอำนาจทางการศึกษา

การกระจายอำนาจการจัดการศึกษาในโรงเรียนให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stakeholders) ซึ่งเป็นผู้ที่ อยู่ใกล้ชิดนักเรียนมากที่สุด ได้แก่ บุคลากร ทุกฝ่ายในโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการ จัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามที่ต้องการ

5. การแสดงความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้

โรงเรียนแสดงความรับผิดชอบต่อภาระหน้าที่ดำเนินการได้ตามมาตรฐานคุณภาพตามที่กำหนด และพร้อมที่จะรับการตรวจสอบ

4. หลักการและแนวคิดการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

ทรัพยากรที่ใช้เพื่อการจัดการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จของการจัดการศึกษาโดยตรง และมีการให้นิยามไว้ทั้งในลักษณะทั่วไป และลักษณะเฉพาะ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2541 : 6) ได้ระบุขอบข่ายของทรัพยากรทางการศึกษาไว้ ว่า

“ในปัจจุบัน ทรัพยากรทางการศึกษาในการจัดการศึกษาของไทยยังคงจำกัดวงแคบอยู่ที่งบประมาณ ทางการศึกษาซึ่งมาจากงบประมาณของรัฐเป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 99.4) ที่เก็บมาจากเงินภาษีของประชาชน งบประมาณทางการศึกษาที่ได้มาจากเงินอุดหนุนของท้องถิ่นมีเพียงร้อยละ 0.6”

นอกจากนี้ยังได้ระบุถึงเงินนอกงบประมาณของรัฐที่มาจากภาคเอกชน ค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียม การเรียนที่ผู้ปกครองหรือผู้เรียนจ่ายให้สถานศึกษา เงินบริจาค ทรัพย์สิน และสิ่งของที่สถานศึกษาได้รับเงินกู้และ เงินช่วยเหลือในต่างประเทศ รายได้อื่น ๆ ของสถานศึกษา อาทิ จากการให้บริการวิชาการ การรับจ้างและจัดทำ สิ่งของ ดอกเบี้ยและค่าเช่า อสังหาริมทรัพย์ของสถานศึกษา

“โดยสรุปแล้ว ทรัพยากรทางการศึกษาของไทยจึงยังจำกัดอยู่ในความหมายที่แคบเนื่องจากจำกัดอยู่ใน เงินงบประมาณของรัฐมีภาวะการพึ่งพารัฐสูง เอกชนและชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมและส่วนช่วยสนับสนุนการศึกษาน้อยมาก” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2541 : 8)

ชัยอนันต์ สมุทวณิช ในฐานะผู้ศึกษาเชิงนโยบายซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อจัดทำกฎหมายเกี่ยวกับ การศึกษาของชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2541 : 5-6) ได้นิยามทรัพยากรทางการ ศึกษาในสองความหมายกล่าวคือ

“ทรัพยากรทางการศึกษาในความหมายที่แคบ คือ ปัจจัยนำเข้า (Input) ที่นำไปใช้เพื่อจัดการศึกษา ทุกระดับและทุกประเภทภายในสังคม ปัจจัยนำเข้าส่วนใหญ่จะเป็นในรูปของเงินงบประมาณทั้งด้านรายจ่าย เกี่ยวกับการปฏิบัติงานประจำ เช่น เงินเดือนและค่าตอบแทน ค่าใช้จ่าย วัสดุ อุปกรณ์ กับรายจ่ายด้านการลงทุน ทรัพยากรทางการศึกษาในความหมายที่กว้าง คือ ปัจจัยนำเข้า (Input) และปัจจัยกระบวนการจัดการศึกษาใน การแปรเปลี่ยนปัจจัยนำเข้านั้นให้บังเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล พิจารณาในแง่ทรัพยากรทางการ ศึกษาจึงไม่จำกัดอยู่เฉพาะงบประมาณทางการศึกษา หากรวมถึงการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ความ สามารถในการดึงและระดมสรรพกำลังในสังคมเข้ามาสนับสนุนส่งเสริมเกื้อหนุนการศึกษาในรูปลักษณะต่าง ๆ ซึ่ง ไม่จำเป็นต้องเป็นเม็ดเงินหรืออุปกรณ์หรือเวลา (time) ที่จัด เป็นการให้โอกาสทางการศึกษาในแง่ของสละเวลามา ให้บริการทางการศึกษาจากบุคคลภายในสังคมซึ่งมิใช่ครู อาจารย์ประจำ นอกจากนั้นทรัพยากรทางการศึกษา

ยังหมายรวมถึงทรัพยากรมนุษย์ที่เกี่ยวข้อง ทั้งทางตรงและทางอ้อมกับการให้บริการทางการศึกษา ตลอดจนคลื่นวิทยุ โทรทัศน์ ดาวเทียม อินเทอร์เน็ต ที่สามารถมาใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษาด้วย”

ในการประชุมสัมมนาเรื่องกระบวนกรจัดการสรรและการใช้ทรัพยากรทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ยังได้นิยาม “ทรัพยากรทางการศึกษา” ในแง่การวิเคราะห์การเงินและการลงทุน หมายถึง ทรัพยากรที่ไม่มีใช้การเงิน (Non – financial resources) และทรัพยากรทางการเงิน (Financial resources) ในความหมายแรก ทรัพยากรที่มีใช้การเงินครอบคลุมปัจจัยการผลิตหลัก ๆ คือ ที่ดิน แรงงาน ทุน และการประกอบการ ตามนัยนี้ ทรัพยากรทางการศึกษาจึงรวมถึงบุคลากรที่ดิน อาคาร สิ่งก่อสร้าง วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนและการผสมผสานการใช้ปัจจัยต่าง ๆ เข้าด้วยกัน การวิเคราะห์ทรัพยากรทางการศึกษาในมุมมองข้างนี้ จึงมักจะมุ่งเน้นไปที่ทรัพยากรที่มีใช้การเงิน เช่น ครู และที่ดิน เพื่อการศึกษา เป็นต้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ . ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์ : 1) อีกทั้งทรัพยากรซึ่งเป็นรายได้ของสถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ เงินอุดหนุนจากงบประมาณแผ่นดิน เงินบริจาคเพื่อการศึกษา และเงินจากแหล่งอื่น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2541 : 78)

กระทรวงศึกษาธิการ (2542 : 17-29) ได้จัดทำนโยบายและแผนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี ซึ่งคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ เมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2542 โดยมีมาตรการจากข้อกำหนดที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และจากพื้นฐานความเชื่อมั่นว่าเป็นมาตรการที่จะทำให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี เป็นไปอย่างทั่วถึงและมีศักยภาพ จำนวน 11 มาตรการ โดยมีมาตรการที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรทางการศึกษาได้แก่

มาตรการที่ 3 รัฐสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี ตามที่กำหนดไว้ตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 มาตรา 43 และมาตรา 289

มาตรการที่ 4 กำหนดบทบาทของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษา

มาตรการที่ 5 รัฐสนับสนุนให้ชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน ครอบครัวยุทธศาสตร์บ้านศาสนา มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และมีส่วนร่วมในการระดมทุนเพื่อจัดการศึกษา

มาตรการที่ 6 ให้รัฐสนับสนุนการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรม-บาลีและแผนกสามัญศึกษา ได้เรียนอย่างมีคุณภาพเท่าเทียมกันกับการที่รัฐสนับสนุนการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียนปกติของรัฐ

มาตรการที่ 7 รัฐจัดและสนับสนุนเอกชน และองค์กรต่าง ๆ จัดการศึกษาให้กับผู้ด้อยโอกาสทุกกลุ่มเป้าหมายเป็นการเฉพาะ ทั้งการศึกษาสงเคราะห์และการศึกษาพิเศษในรูปแบบการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ตามศักยภาพและสภาพของผู้เรียน

มาตรการที่ 9 รัฐจะจัดโครงการเฉพาะกิจเพื่อจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้กับเด็กและเยาวชนในท้องถิ่นเสี่ยงภัย และทุรกันดารโดยเฉพาะ

มาตรการที่ 11 รัฐกำหนดแนวทางการจัดงบประมาณเพื่อการศึกษาขั้นพื้นฐานตามความสามารถทางเศรษฐกิจของรัฐ เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน การดำเนินงานของสถานศึกษา และส่วนที่เป็นค่าเล่าเรียนในสถานศึกษาของรัฐ เว้นแต่การจัดการศึกษาสำหรับผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสรัฐจะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ตามความเหมาะสม ได้แก่ ค่าที่พัก อาหาร เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย แบบเรียน สื่อเสริมการเรียนรู้สำหรับคนพิการ

กระทรวงศึกษาธิการ (2542 : 29) จึงได้กำหนดขอบเขตของทรัพยากรเฉพาะในส่วนของงบประมาณเพื่อจัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ส่วน

“1. งบลงทุน ซึ่งได้แก่ ที่ดิน อาคาร และสิ่งก่อสร้างอื่น ๆ รวมทั้งครุภัณฑ์พื้นฐานที่จำเป็น ผู้เป็นเจ้าของสถานศึกษาจะเป็นผู้รับผิดชอบงบประมาณส่วนนี้ไม่ว่าเจ้าของจะเป็นรัฐ เอกชน องค์กร เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือสถาบันศาสนา

2. งบประมาณการ ได้แก่ เงินเดือนครูและบุคลากรทางการศึกษา ค่าเล่าเรียน และค่าสาธารณูปโภค รัฐจะรับผิดชอบโดยคำนวณค่าใช้จ่ายต่อนักเรียนหนึ่งคนต่อหนึ่งปี ค่าใช้จ่ายในส่วนนี้จะแตกต่างกันตามระดับและประเภทของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่ว่านักเรียนสังกัดสถานศึกษาใด ค่าใช้จ่ายส่วนนี้จะอยู่ในความรับผิดชอบของรัฐ

3. งบค่าใช้จ่ายส่วนตัว ซึ่งได้แก่ ค่าอาหาร เสื้อผ้า พาหนะ แบบเรียน เครื่องเขียนและอุปกรณ์ รัฐจะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายส่วนนี้ เฉพาะผู้ยากไร้ และผู้ด้อยโอกาส”

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นการพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาและทักษะชีวิตเพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ อย่างไรก็ตาม แม้ว่าแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ได้มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับ“คน” เป็นอย่างมากและชัดเจนกว่าแผนพัฒนาฯ ทุกฉบับที่ผ่านมา แต่เมื่อเริ่มใช้แผนพัฒนาฯ ฉบับนี้ในปี 2540 ปรากฏว่า

“ในรอบ 2 ปี ของการพัฒนาภายใต้แผนพัฒนาฉบับที่ 8 ความมุ่งมั่นที่จะใช้เศรษฐกิจเป็นเครื่องมือของการพัฒนาคนและสังคม จำต้องสะดุดลงตั้งแต่ในปีแรกของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544) เมื่อประเทศต้องประสบกับภาวะวิกฤตเศรษฐกิจอย่าง รุนแรง จนต้องมีการปรับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544) ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป”

(สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์ : 1)

ภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจดังกล่าว ได้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อการพัฒนาคนและสังคมในภาพรวมเป็นอย่างมาก โดยรายได้รวมทั้งจริงของประชาชนลดลง ส่วนใหญ่เป็นผู้อาศัยในภูมิภาคและชนบท อัตราการว่างงานและการทำงานต่ำกว่าระดับมีเพิ่มขึ้น ปัญหาการกระจายรายได้มีความรุนแรงและมีคนยากจนเพิ่มมากขึ้น กิจกรรมทางเศรษฐกิจยังกระจุกตัวในบางพื้นที่และประการสำคัญยังได้ส่งผลกระทบต่อการบริหารทรัพยากรภาครัฐเป็นอย่างมากกล่าวคือ

“วิกฤตเศรษฐกิจทำให้มีทรัพยากรที่จะนำมาใช้การพัฒนาตามแนวทางของแผนฯ 8 น้อยลง แม้ว่ารัฐจะใช้นโยบายขาดดุลทางการคลังโดยระดมเงินกู้จากต่างประเทศเข้ามาทดแทนมากขึ้น โดยได้พยายามนำไปใช้ในทางที่ตอบสนองวัตถุประสงค์เป้าหมายของแผน ฯ 8 รวมทั้งในการฟื้นฟูวิกฤต และได้พยายามใช้เป็นโอกาส ในการระดมทรัพยากรเพื่อดูแลลดผลกระทบต่อคนและสังคม แต่ยังมีปัญหาในเรื่องการกระจายการจัดสรรค่าใช้จ่ายโดยเฉพาะในประเด็น การสร้างความเป็นธรรมในการให้บริการแก่ประชาชน และปัญหาประสิทธิภาพการใช้จ่ายที่ยังมีอัตราการเบิกจ่ายในระดับต่ำ โดยเฉพาะในแผนงานด้านบริการสังคมมีอัตราเบิกจ่ายประมาณร้อยละ 65 และอาจไม่ปฏิบัติตามวัตถุประสงค์เป้าหมายอย่างแท้จริง” (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ม.ป.ป. : 5)

อย่างไรก็ตาม รัฐบาลยังคงให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพของคนไทย โดยเฉพาะด้านการศึกษา จึงได้รับการจัดสรรงบประมาณเป็นลำดับสูงสุด

“...โดยรัฐได้ทุ่มเททรัพยากรในการพัฒนาศักยภาพของคนไทยมากกว่าครั้งหนึ่ง ของงบประมาณทั้งหมด ซึ่งชี้ให้เห็นทิศทางการจัดสรรงบประมาณที่มีส่วนสนับสนุนปรัชญาและแนวทางของแผนฯ 8 แม้ภาวะวิกฤตจะเป็นผลให้งบประมาณมีจำนวนจำกัด แต่สัดส่วนงบประมาณศักยภาพคนก็ยังเพิ่มสูงขึ้นจากร้อยละ 55.2 ของงบประมาณทั้งหมด ในปี 2540 เป็นร้อยละ 62.4 ในปี 2541 ...”

(สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ม.ป.ป. : 5)

จากความพยายามทุ่มเทงบประมาณเพื่อพัฒนาศักยภาพของคนไทยดังกล่าวจึงก่อให้เกิดผลการดำเนินงาน ดังนี้

“นอกจากได้มีการดำเนินการขยายบริการการศึกษาให้ครอบคลุม ประชากรวัยเรียนได้กว้างขวางขึ้นกว่าเดิมในทุกระดับชั้น ยังได้มีการเร่งรัดดำเนินการในเรื่องที่จะเป็นพื้นฐานการพัฒนาคุณภาพบริการโดยเฉพาะการ

จัดทำ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติเพื่อปฏิรูประบบการศึกษา ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการนำเสนอวุฒิสภาให้ความเห็นชอบ ขณะเดียวกันก็ได้มีการดำเนินงานภายใต้กรอบนโยบายปรับโครงสร้างสังคม ที่มุ่งยกระดับมาตรฐานคุณภาพและประสิทธิภาพเป็นสำคัญ อาทิ การพยายามกระจายอำนาจทางการศึกษาทั้งด้านการเงินการคลังและการบริหารจัดการ การทบทวนขนาดอัตราค่าเล่าเรียน และเฉลี่ยอัตราค่าเล่าเรียนไปสังกัดองค์กรระดับท้องถิ่น การปูพื้นฐานความเป็นอิสระของสถาบันอุดมศึกษาให้เกิดขึ้นได้ภายในปี 2545 รวมทั้งการพัฒนาระบบประกันคุณภาพมาตรฐานการศึกษา และการปฏิรูประบบการผลิตและพัฒนาครูอาจารย์ ตลอดจนการพยายามปรับปรุงคุณภาพของระบบการพัฒนาฝีมือแรงงาน” (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์ ; 5) อีกทั้งได้พัฒนาสุขภาพอนามัยของประชาชน พัฒนาสภาพแวดล้อมทางสังคม และเสริมสร้างศักยภาพการพัฒนาภูมิภาคและชนบท โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

“ได้มีการจัดทำแผนแม่บทการเงินการคลังเพื่อสังคม เป็นกรอบในการปรับปรุงมาตรการทางภาษีของชุมชนและท้องถิ่นให้เอื้อประโยชน์ต่อการระดมทุน การจัดบริการด้านสังคมของชุมชน การจูงใจภาคธุรกิจให้ร่วมกับชุมชนในการพัฒนาสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจของชุมชน นอกจากนี้ยังมีการจัดทำโครงการกระตุ้นเศรษฐกิจและส่งเสริมการจ้างงานในชนบทโดยจัดสรรงบประมาณภายใต้โครงการพัฒนาตำบลให้กับองค์กรบริหารส่วนตำบล และสภาตำบลทั้งประเทศรับไปดำเนินการโดยตรง การจัดสรรงบประมาณเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในภูมิภาคให้สามารถรองรับแรงงานการกลับถิ่นในช่วงวิกฤติ เป็นต้น..” (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ม.ป.ป. : 6) และประการสำคัญ รัฐบาลได้ดำเนินการเพื่อบรรเทาผลกระทบจากวิกฤตทางเศรษฐกิจด้วย การระดมทรัพยากรจากภายนอกประเทศเข้ามาชดเชยข้อจำกัดจากงบประมาณแผ่นดิน

“เพื่อเร่งขยายบริการสังคมต่าง ๆ ให้เข้าถึงผู้ด้อยโอกาส ผู้ตกทุกข์ได้ยากอันเนื่องจากวิกฤตเศรษฐกิจให้ได้ทั่วถึง โดยเฉพาะการขยายการจัดสวัสดิการรักษายาบาล การขยายขอบเขตบริการและวงเงิน ช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสทั้งกลุ่มคนชรา คนพิการ สตรี การช่วยเหลือ เด็กนักเรียนที่ต้องออกจากโรงเรียนกลางคัน การขยายกองทุนให้กู้ยืมทางการศึกษา ตลอดจนการพยายามสร้างงานให้แก่ผู้ตกงานอันเนื่องจากการปิดกิจการโรงงานต่าง ๆ ในภาวะเศรษฐกิจซบเซา ทั้งการจ้างงานในภาคอุตสาหกรรม การจ้างงานในชนบท การส่งแรงงานไทยไปทำงานต่างประเทศ นอกจากนี้ยังได้ถือเป็นโอกาสเร่งรัดพัฒนาระบบข้อมูลด้านคนและสังคมเพื่อการเตือนภัย สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างรัฐและเอกชนเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงภาวะการทำงานข้อมูลด้านคนและสังคมเพื่อการเตือนภัย สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างรัฐและเอกชนเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงภาวะการทำงานข้อมูลผู้ด้อยโอกาส รวมทั้งระบบเฝ้าระวังทางสังคม เป็นต้น”

โดยสรุป : การดำเนินงานพัฒนาคนและสังคม ได้มุ่งเน้นการปูพื้นฐานเพื่อพัฒนาระดับด้านคุณภาพเป็นสำคัญ โดยได้เริ่มดำเนินการปรับระบบบริหารจัดการในประเด็นสำคัญ ๆ ไปแล้วในหลายกรณี แต่ผลในทางปฏิบัติยังต้องใช้เวลา ขณะเดียวกันการขยายขอบเขตการให้บริการ แม้จะขยายตัวได้กว้างขวางขึ้น แต่ก็ยังมีข้อจำกัดในการระดมทรัพยากรภาครัฐ โดยเฉพาะเมื่อเกิดวิกฤตเศรษฐกิจ ทำให้ต้องพึ่งทรัพยากรจากภายนอกมากขึ้น การดำเนินการตามเป้าหมายรัฐธรรมนูญฉบับใหม่จะเป็นปัญหาในทางปฏิบัติ หากไม่มีการพัฒนารูปแบบการระดมทรัพยากรในความหมายกว้างอย่างจริงจัง” (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ม.ป.ป. : 7)

ความสำเร็จของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 จะบังเกิดผลได้ต้องมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานที่เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกส่วนในสังคมให้เป็นพลังขับเคลื่อนด้วยการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างภาครัฐกับประชาชนโดยใช้กระบวนการความร่วมมือ และการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายในสังคม การปรับปรุงประสิทธิภาพของระบบราชการและความต่อเนื่องในการบริหารงานพัฒนา การปรับกระบวนการบริหารจัดการพัฒนาเพื่อการแปลงแผนสู่การปฏิบัติอย่างเป็นบูรณาการ กล่าวเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรภาครัฐทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยมีการปรับระบบบริหารงบประมาณเพื่อให้มีระบบที่ทันสมัย และ

สนับสนุนการกระจายอำนาจมากขึ้น เพิ่มบทบาทภาคเอกชนในกิจการของรัฐกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น ด้วยการเพิ่มรายได้ ปรับปรุงกฎหมาย จัดทำแผนแม่บทการคลังท้องถิ่นรวมทั้งถ่ายโอนบริการสาธารณะและงบประมาณให้ส่วนท้องถิ่น ยิ่งไปกว่านั้น การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและกระบวนการประชาสังคมก็เป็นปัจจัยสำคัญ มีการทดลองหารูปแบบการทำงานพหุภาคีในลักษณะประชาคมจังหวัด จัดตั้งประชาคมอำเภอ และสนับสนุนการรวมตัวเป็นประชาคมตำบลด้วย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. ม.ป.ป. : 115 - 122)

“ความเคลื่อนไหวในภาคประชาสังคม ส่งผลต่อชุมชนและประชาชนในระดับพื้นที่ให้มีบทบาทมากขึ้นในการพัฒนา มีส่วนร่วมมากขึ้นในการบริหารจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการบริหารงบประมาณในชุมชนของตนเองที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่วัฒนธรรมของชุมชน ตลอดจนทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่ในชุมชน รวมทั้งเกิดการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้และระดมความคิดเห็นร่วมกันของประชาชนในการวางแผนการกำหนดอนาคตของชุมชน” (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. ม.ป.ป. : 123)

ดังนั้น ประเด็นสำคัญที่ควรพิจารณากำหนดเป็นแนวทางพัฒนาคนและสังคม เพื่อให้เกิดผลในระยะกลางและระยะยาว คือ การระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาคนและสังคม

“...เป้าหมายการพัฒนา “คน” และ “สังคม” และข้อผูกพันภายใต้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ เป็นเรื่องที่ต้องใช้งบประมาณจำนวนมากในขณะที่เศรษฐกิจยังอยู่ในภาวะหดตัว จะมีแนวทางในการระดม/เคลื่อนย้ายทรัพยากรภายในประเทศอย่างไร ทั้งในระยะสั้นและระยะยาวนอกเหนือจากการใช้เงินกู้จากต่างประเทศ ประเด็นที่ควรหารือได้แก่

- (1.1) บทบาทของรัฐและภาคเอกชนในการลงทุนบริการ สังคมด้านต่าง ๆ ควรมีการจัดสรรอย่างไร จึงมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ การระดมเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศมีข้อดีข้อเสียที่ควรพิจารณาอย่างไร
- (1.2) แนวทางในการส่งเสริมบทบาทของชุมชน สถาบันครอบครัวในการให้บริการด้านสวัสดิการ และช่วยเหลือเกื้อกูลสมาชิก อาทิ การให้สิ่งจูงใจภายใต้ระบบภาษีหรือการหักลดหย่อนต่าง ๆ มีความเหมาะสมในการดำเนินการหรือไม่
- (1.3) การขยายฐานรายรับเพื่อเพิ่มงบประมาณที่จะนำมาใช้จ่ายในการให้บริการ ประชาชน โดยเฉพาะการให้บริการทางสังคมด้านต่าง ๆ และการเสริมสร้างระบบความมั่นคงทางสังคม ตลอดจนการแก้ปัญหาการกระจายรายได้ มีความเป็นไปได้เพียงใด” (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. ม.ป.ป. : 130)

(2.2) การปรับปรุงระบบการศึกษา ควรให้ความสำคัญกับการเปิดโอกาสให้แก่คนทุกกลุ่มในการเรียนรู้ การสร้างวินัยและความตระหนักในหน้าที่ความรับผิดชอบในสังคมไทยรวมทั้งจำเป็นต้องมีการปรับปรุงหลักสูตรพัฒนาคุณภาพครูและยกมาตรฐานโรงเรียนให้เท่าเทียมกัน ควรมีมาตรการเร่งรัดการดำเนินงานอย่างไร แผนปฏิบัติการภายใต้ พ.ร.บ.ปฏิรูปการศึกษาฉบับใหม่ ตลอดจนระดมทรัพยากรเพื่อขยายบริการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี ให้ครอบคลุมประชากรวัยเรียนทุกคนอย่างทั่วถึง จะมีแนวทางดำเนินการอย่างไร เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. ม.ป.ป. : 131)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ติดตามประเมินผลการพัฒนาในช่วง 2 ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ระยะที่ 8 และได้เสนอประเด็นหารือที่สนับสนุนการพัฒนาคนและสังคม เพื่อกำหนดแนวทางดำเนินการในปัจจุบันที่จะให้เกิดผลในระยะกลางและระยะยาว ดังนี้

“แนวทางการระดมทรัพยากรในความหมายกว้าง ทั้งบทบาทภาครัฐ ภาคเอกชนและ ชุมชน อาทิ การขยายฐานรายรับภาครัฐจากการปรับปรุงระบบภาษี การให้สิ่งจูงใจเอกชน ชุมชนในการจัดบริการสังคม การระดมเงินทุนโดยตรงจากภาคเอกชนและจากต่างประเทศ

การเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการพื้นฐานแก่ “คน” โดยเฉพาะการปรับปรุงระบบการศึกษา สาธารณสุข และระบบสวัสดิการให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดและมีความครอบคลุมกว้างขวางด้วยทรัพยากรที่มีอยู่จำกัด

แนวทางที่เหมาะสมในการกระจายรายได้ และสร้างความเข้มแข็งชุมชน รวมทั้งการขยายผลกระบวนการประชาสังคม” (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์ : 14)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เป็นกฎหมายแม่บทการศึกษาของชาติ ฉบับแรก ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 20 สิงหาคม 2542 เป็นต้นมา มีสาระสำคัญที่ใช้เป็นหลักในการปฏิรูปการศึกษาของชาติ ทั้งในส่วนที่เป็นความมุ่งหมาย หลักการของการจัดการศึกษาสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา ระบบการศึกษา แนวทางการจัดการศึกษา การบริหาร และการจัดการศึกษา มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นรองรับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฯ ในหมวด 8 ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ที่มุ่งศึกษาแนวทางในการระดมทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษา ซึ่งมีสาระที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

“มาตรา 58 ให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน ทั้งจากรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่น และต่างประเทศมาใช้จัดการศึกษา ดังนี้”

- (1) ให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาโดยอาจจัดเก็บภาษีเพื่อการศึกษาได้ตาม ความเหมาะสม ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด
- (2) ให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาโดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา บริจาคทรัพย์สิน และทรัพยากรอื่นให้แก่สถานศึกษา และมีส่วนร่วมกับการค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสมและความจำเป็น ทั้งนี้ให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมและให้แรงจูงใจในการระดมทรัพยากรดังกล่าว โดยการสนับสนุน การอุดหนุนและใช้มาตรการลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีตามความเหมาะสมและความจำเป็น ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด” (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก, 2542)

รูปแบบของการระดมทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฯ มีเจตนารมณ์ระดมความร่วมมือซึ่งเป็นทุนทางสังคมจากทุกส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ไปใช้เป็นทรัพยากรสำหรับจัดการศึกษา นอกเหนือจากงบประมาณแผ่นดินตามแนวทางภาคีเพื่อการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543 ก : 4) กล่าวเฉพาะภาคเอกชนและภาคประชาชน (มณฑนา ตั้งชะกฤษณ์, 2543) สามารถเข้ามามีส่วนร่วมบริหารจัดการศึกษา ดังนี้

1. เป็นผู้จัดบริการทางการศึกษาทั้งในลักษณะเป็นโรงเรียน และศูนย์การเรียนรู้ที่ประชาชนจัดเองโดยตรง หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความพร้อมเป็นผู้จัด
2. เป็นแหล่งเรียนรู้ นอกห้องเรียนที่ช่วยเสริมสร้างประสบการณ์แก่ผู้เรียนเพื่อให้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ
3. เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้เฉพาะทางในฐานะภูมิปัญญาท้องถิ่น
4. เป็นกรรมการในองค์กรคณะบุคคลแต่ละระดับตามที่กฎหมายกำหนดเพื่อเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาโดยตรง

5. ร่วมกำหนดหลักสูตรท้องถิ่นที่เหมาะสมกับสภาพและความต้องการของชุมชน
6. ช่วยสนับสนุนทรัพยากรแก่สถานศึกษา โดยการบริจาคเงินและวัสดุ การช่วยสอนวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตร การช่วยด้านกำลังแรงงานในกิจกรรมเสริมการเรียนการสอน
7. ร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายสำหรับการศึกษาของบุตรหลานตามฐานะทางเศรษฐกิจ
8. ช่วยเสริมสร้างการจัดการศึกษาของชุมชนให้ความเข้มแข็ง โดยจัดตั้งเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านประสบการณ์และด้านวิชาการ
9. ช่วยคุ้มครองสิทธิเด็ก ด้วยการสอดส่องดูแลความประพฤติของผู้เรียน ให้ความช่วยเหลือและประสานงานกับสถานศึกษา
10. ช่วยตรวจสอบผลการดำเนินงานของสถานศึกษาที่ตั้งในชุมชน
11. ร่วมจัดการศึกษานอกระบบตามอัธยาศัยผ่านสื่อต่างๆตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมายในชุมชน
12. ทำหน้าที่ในฐานะบิดามารดา ผู้ปกครอง โดยเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญที่สุดของบุตรหลานในครอบครัว

ยิ่งไปกว่านั้น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2542) ได้ศึกษาพบว่า จากประสบการณ์การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศต่าง ๆ แม้ว่าแต่ละรัฐบาลต่างเป็นผู้สนับสนุนหลักในด้านงบประมาณ ขณะเดียวกันส่วนอื่น ๆ ในสังคมก็มีบทบาทสำคัญด้วยเช่นเดียวกัน เพื่อช่วยเพิ่มทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา หรือทดแทนในส่วนที่ไม่เพียงพอเพื่อลดภาระของภาครัฐ

“การสนับสนุนด้านการเงินของชุมชนต่าง ๆ จะมีแรงจูงใจและลักษณะที่แตกต่างกันในชุมชนบางแห่งโดยเฉพาะอย่างยิ่งชุมชนเมืองจะพึ่งพาการบริจาคเงินเป็นหลัก แต่ชุมชนอื่น ๆ อาจใช้วิธีการระดมทุนสนับสนุนด้านวัสดุ ซึ่งรวมถึง ไม้ อิฐ และวัสดุอื่น ๆ ที่ใช้ในการก่อสร้าง ตลอดจนอาหารของนักเรียนและครู ในสังคมบางแห่งมีการบริจาควัว ควาย หรือสัตว์อื่น ๆ นอกจากนี้ ยังมีการบริจาคแรงงานเพื่อช่วยในการก่อสร้างและซ่อมบำรุง รวมทั้งการเพาะปลูก และการเก็บเกี่ยวพืชผล เพื่อใช้เป็นอาหารในโรงเรียนหรือเพื่อขายและนำเงินมาซื้อวัสดุอุปกรณ์ของโรงเรียน อนึ่ง สมาชิกชุมชนยังเข้าร่วมในคณะกรรมการโรงเรียนและมักจะให้บริการโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายในด้านต่าง ๆ เช่น การทำบัญชี การออกแบบทางสถาปัตยกรรม ฯลฯ ตลอดจนมักจะมีการบริจาคที่ดินเพื่อให้สร้างห้องเรียนบ้านพักครูและสนามกีฬา” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 9-10)

อีกทั้งได้นำเสนอผลการวิจัยเกี่ยวกับกลยุทธ์ของการระดมทรัพยากรที่ใช้ในประเทศต่าง ๆ ดังประเด็นสรุป โดยสังเขปดังนี้

1. จัดตั้งสมาคมผู้ปกครอง โรงเรียนและครู
2. จัดงานบันเทิงในท้องถิ่น แล้วมีการขอรับการบริจาคต่อหน้าสาธารณชน โดยใช้วิธีการลงโทษทางสังคมแก่ผู้ไม่มาร่วมงานบริจาค มีการเรียกค่าปรับแก่บุคคลที่ไม่มาร่วมงาน
3. จัดงานประมุขของที่ได้รับบริจาค พร้อมทั้งบริการอาหารและเครื่องดื่ม
4. ชักจูงให้บริจาคเป็นจำนวนมาก เพื่อสร้างความเชื่อถือ เช่น ตั้งชื่ออาคารตามชื่อผู้บริจาค
5. ใช้การส่งเสริมวัฒนธรรม การแสดงประกอบงานบันเทิง และขอบริจาค
6. ที่ประชุมหมู่บ้าน กำหนดให้บุคคลบริจาคต่ำสุด หรือสูงสุด ตามที่ที่ประชุมหมู่บ้านร่วมกันกำหนด (บริจาควัว, ควาย, เงิน)
7. บังคับเรียกเก็บเงินจากทุกครอบครัวเป็นจำนวนเท่า ๆ กัน (ถ้าจริง ๆ จะอนุญาตให้ใช้แรงงานเป็นการทดแทน)

8. การบริจาคเงินเป็นรายเดือน หรือบริจาคอาหารและเครื่องอุปโภค บริโภคอื่น ๆ อย่างต่อเนื่อง (ไม่สามารถดึงดูดให้คนบริจาคได้มากเท่ากับการบริจาคสำหรับงานก่อสร้าง และซ่อมแซมอาคาร หรือสิ่งอื่น ๆ ที่สามารถมองเห็นอย่างชัดเจน)
9. เก็บค่าเล่าเรียนเพิ่ม
10. การเรียกเก็บค่าบริการด้านสังคมจากผู้ใช้บริการ
11. การเก็บภาษี
12. หักเงินรายเดือนเพื่อเข้ากองทุนปันผลกลาง
13. เก็บเงินจากร้านค้าภายในหมู่บ้าน ถ้าไม่ได้เงินก็รับชำระค่าใช้จ่ายบางส่วนในรูปของอาหาร ที่พัก หรือแรงงานในพื้นที่ทำการเกษตรของตนแทน
14. องค์กรทางศาสนา เรียไรเงินระหว่างทำพิธีในโบสถ์ วัด หรือสุเหร่า
15. เก็บค่าเช่าทรัพย์สิน
16. องค์กรทางศาสนาที่มีโรงเรียนในอุปถัมภ์มากกว่า 1 โรงเรียน ใช้วิธีนำเงินส่วนเกินของโรงเรียนบางโรงเรียนไปชดเชยให้กับโรงเรียนอื่น ๆ ที่มีงบประมาณไม่เพียงพอได้
17. ครูและพนักงานอื่น ๆ ในโรงเรียนขององค์กรศาสนามักจะทำงานโดยรับค่าตอบแทนต่ำกว่าอัตราตลาด เป็นการชดเชยแบบแฝง (Hidden Subsidy)
18. โรงเรียนที่ดำเนินการบริหาร โดยสหกรณ์พืชเศรษฐกิจ เรียกเก็บจากค่าธรรมเนียมจากผลผลิตที่ขายได้
19. สร้างมาตรการจูงใจเพื่อกระตุ้นการสนับสนุนของชุมชน ได้แก่ การสร้างความมั่นใจสำหรับการดำเนินงานในระยะยาว/คำมั่นสัญญาของรัฐบาลที่จะเข้ามาดำเนินกิจการทั้งหมดแทน (Ultimate Takeover) ตลอดจนการจัดหาบุคลากรและวัสดุอุปกรณ์ การใช้เงินอุดหนุนสมทบ (Matching Grants) และมาตรการจูงใจทางภาษี เป็นต้น
20. ใช้มาตรการเงินอุดหนุนสมทบ รัฐไม่ได้บริจาคอาคารสิ่งก่อสร้าง และเครื่องมืออุปกรณ์ให้ในทันที แต่จะกำหนดว่าชุมชนต้องร่วมให้เงินอุดหนุนสมทบด้วย

อย่างไรก็ตามประสบการณ์ในประเทศสหรัฐอเมริกา อาจเป็นกรณีตัวอย่างสำหรับเป็นข้อมูลประกอบการกำหนดแนวทางส่งเสริมสนับสนุนการระดมทุนทางสังคมจากภาคเอกชนในประเทศไทยได้ โดยผู้ประกอบการสามารถมีส่วนร่วมปฏิรูปการศึกษาได้ ดังนี้

1. ริเริ่มและพัฒนาความร่วมมือกับโรงเรียน และลูกจ้างของตนเป็นแกนนำความร่วมมือด้านการศึกษากับธุรกิจ องค์กร ชุมชน และโรงเรียน
2. ดำเนินงานตามนโยบายและแผนงานของบริษัท ซึ่งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่กำลังทำงานและลูกจ้างคนอื่น ๆ ในด้านการศึกษา
3. สนับสนุนทรัพยากรเพื่อช่วยเหลือโรงเรียน และกระบวนการสร้างความร่วมมือ ซึ่งรวมทั้งความเชี่ยวชาญด้านธุรกิจ เช่น งานด้านการบัญชี การเงิน และการพัฒนาความเป็นผู้นำและการบริหารจัดการ" (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543 ข : 5)

สภาพการระดมทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติตระหนักว่าการระดมทรัพยากรทางการศึกษาในประเทศไทยเป็นปัญหาสำคัญ เนื่องจากยังไม่สามารถระดมความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้อย่างเต็มที่

"ในเมื่อรัฐเป็นฝ่ายให้งบประมาณแก่การศึกษาทุกระดับโดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาภาคบังคับ และรัฐมีบทบาทในการจัดความเหลื่อมล้ำด้านโอกาสและลดข้อจำกัดด้านการศึกษาที่ชุมชนและประชากรบางส่วนเผชิญ

อยู่ด้วย เท่าที่ผ่านมาเนื่องจากโรงเรียนรัฐบาลเป็นส่วนหนึ่งของหน่วยราชการ มิได้มีฐานะเป็นนิติบุคคล โรงเรียน และระบบการศึกษาของไทยจึงอยู่ในความสัมพันธ์ประเภทสองคือ เป็นส่วนหนึ่งในความสัมพันธ์ทางอำนาจระหว่างส่วนราชการด้วยกันมากกว่าการมีความสัมพันธ์กับส่วนต่าง ๆ ในประชาสังคมควบคู่ไปด้วย” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543 ค : 10)

กล่าวได้ว่า การระดมทรัพยากรเพื่อจัดการศึกษาระดับพื้นฐานในสังคมไทยยังไม่เป็นไปอย่างเต็มศักยภาพ ส่วนใหญ่เป็นการลงทุนจากงบประมาณแผ่นดิน ภาวะเช่นนี้ไม่มีแนวโน้มที่จะลดลง อย่างไรก็ตามรัฐบาลก็ยังคงจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษาต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของงบประมาณด้านเดียวกันในประเทศอื่น อีกทั้งเมื่อเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายของผู้เรียนและผู้ปกครองกับต้นทุนต่อหัวที่รัฐต้องจ่ายในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลายแล้วพบว่า ในส่วนของผู้เรียนจ่ายค่าเล่าเรียนเพียงร้อยละ 3.9 และร้อยละ 6.8 ของต้นทุนต่อหัวตามลำดับ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2541 : 7) ปรากฏการณ์เช่นนี้ได้ส่งผลให้ประชาชนขาดแรงจูงใจที่จะมีส่วนร่วมรับผิดชอบค่าใช้จ่ายการศึกษาของบุตรหลานในสัดส่วนที่เพิ่มขึ้น ดังนั้น สภาพปัจจุบันของทรัพยากรทางการศึกษาไม่สามารถสนองตอบต่อเงื่อนไขของอนาคตที่พึงประสงค์ได้ ยังมีลักษณะเป็นรัฐ (State-Centric) ยังไม่มีการคิดมาตรการระดมทรัพยากรที่เหมาะสมเพื่อปรับเปลี่ยนสภาพการระดมทรัพยากรทางการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2541 : 44-45)

แนวทางในการจัดการทรัพยากรทางการศึกษาที่พึงประสงค์ในอนาคต

สุรินทร์ กิจนิตยชีวี (ในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2541 : 85-86) ได้กล่าวถึงการระดมทุนจากชุมชนว่าจะเป็นโยบายที่ช่วยเหลือการจัดการศึกษาได้ โดยโรงเรียนสามารถระดมทุนจากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ผู้ปกครองนักเรียน ผู้นำชุมชน วัด หน่วยงาน เอกชน ธุรกิจเอกชน ซึ่งโรงเรียนจะต้องสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ที่ดี เพื่อให้องค์กรชุมชนดังกล่าวเกิดสำนึกและยินดีที่จะเข้ามาช่วยเหลือโรงเรียนในทุกด้าน ทั้งนี้ในกฎหมาย แม่บททางการศึกษาควรกำหนดให้โรงเรียนพึ่งตนเองให้มากที่สุด โรงเรียนควรหารายได้จากการผลิตเพื่อนำมาเป็นค่าใช้จ่ายทดแทนงบประมาณจากรัฐ

ชัยอนันต์ สมุทวณิช ได้กล่าวถึงแนวทางระดมทรัพยากรที่เหมาะสมซึ่งควรบัญญัติไว้ใน พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ ความสำคัญตอนหนึ่งว่า

“กำหนดให้บุคคลหรือนิติบุคคลที่บริจาคทรัพย์สินเพื่อการศึกษาให้นำมูลค่าของทรัพย์สินไปลดหย่อนภาษีได้หรือในกรณีที่มีการนำผลกำไรของบริษัทไปเป็นค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนาหรือฝึกอบรมให้นำไปลดหย่อนหรือนำมาภาษีที่ควรจะต้องเสียไปใช้จ่าย เพื่อการนี้ได้บางส่วนหรือทั้งหมด” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2541 : 57) ซึ่งได้บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 8 ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา มาตรา 58 อย่างชัดเจน “ทั้งนี้ให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริมให้แรงจูงใจในการระดมทรัพยากรดังกล่าว โดยการสนับสนุน การอุดหนุนและใช้มาตรการลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีตามความเหมาะสม และความจำเป็นทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด” (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก 2542)

ชัยอนันต์ สมุทวณิช ยังได้นำเสนอนโยบาย มาตรการ และการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2541 : 60-64) ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ การจัดการทรัพยากรทางการศึกษา ในระดับโรงเรียนและกลุ่มโรงเรียน
2. ควรส่งเสริมให้มีการระดมค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาผ่านสื่อในระดับชุมชนมากขึ้น
3. จัดให้มีการทำ “แผนที่ความจำเป็นทางการศึกษา” เพื่อประโยชน์ในการจัดระบบการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาร่วมกันในอนาคตบริเวณที่ใกล้เคียงกัน

4. มีนโยบายและมาตรการในการส่งเสริมให้เอกชนลงทุนในการวิจัยและพัฒนามากขึ้น
5. ปรับปรุงและเพิ่มบทบาทของวัดและสถาบันสงฆ์ให้มีส่วนร่วมในการให้การศึกษา
6. พิจารณาจัดสรรเงินอุดหนุนในรูปเงินสมทบ (Matching fund) ให้แก่ชุมชน ท้องถิ่นที่มี การจัดเก็บรายได้เพื่อใช้จ่ายในการจัดการศึกษา
7. นำส่วนแบ่งจากการขายสลากกินแบ่งในแต่ละจังหวัดเข้าเป็นกองทุนของจังหวัดเพื่อ การศึกษาให้หมดและนำรายได้จากการจัดงานภายในจังหวัดทุกชนิดที่มีรายได้เพื่อเข้าสมทบกองทุน
8. ให้เงินอุดหนุนหรือเงินสมทบแก่โรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา ตลอดจนเครื่องใช้ของ ชุมชนหรือโครงการร่วมของชุมชนและสถาบันต่าง ๆ ที่พัฒนาต้นแบบของการศึกษา เพื่อส่งเสริมให้เกิดการ พัฒนาการศึกษโดยใช้ทรัพยากรการศึกษาในความหมายที่กว้าง
9. ส่งเสริมให้หอการค้าจังหวัด และสมาคมอุตสาหกรรมจังหวัดมีบทบาทในการระดมทุน เพื่อการศึกษา ร่วมกับเทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัดและสภาตำบล

ในส่วนของสำนักงานปฏิรูปการศึกษา ซึ่งเป็นองค์การมหาชนเฉพาะกิจในกำกับนายกรัฐมนตรี มี อำนาจหน้าที่โดยตรงในการจัดทำข้อเสนอแนะทางเกี่ยวกับบทบัญญัติในหมวด 8 ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อ การศึกษา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ เพื่อนำไปปฏิบัติโดยได้จัดทำมาตรการที่เป็นข้อยุติเบื้องต้นในการ ระดมทรัพยากรมาใช้ในการจัดการศึกษา ดังนี้

(1) มาตรการจูงใจให้บุคคล/สังคมเป็นผู้จัดการศึกษา เพื่อการลดต้นทุนในการจัดการศึกษา กล่าวคือ การเสนอให้ลดหย่อน/ยกเว้นภาษีโรงเรือนและที่ดินสำหรับภาคเอกชนที่จะเข้ามาดำเนินการ จัดการศึกษา และให้ มีการลดหย่อน/ยกเว้นภาษีสินค้าใด ๆ ที่นำมาใช้ในการศึกษาเป็นการเฉพาะ มาตรการยกเว้นทางภาษีเพิ่มเติม จากที่มีการยกเว้นอยู่ในปัจจุบัน รวมทั้งเสนอให้กำหนดอัตราดอกเบี้ยค่าบริการ ค่าสาธารณูปโภคในอัตราที่ต่ำกว่า ธุรกิจการพาณิชย์

(2) การกำหนดมาตรการส่งเสริมสนับสนุนให้สังคมบริจาคเงินหรือทรัพย์สินเพื่อการศึกษาโดยสนับสนุน ให้สถานศึกษาจัดตั้งกองทุนสะสมของสถานศึกษา (Endowment Fund) เพื่อความมั่นคงของสถานศึกษาและเพื่อ เป็นทุนพัฒนาการศึกษาในระยะยาว โดยเสนอให้การบริจาคเงินหรือทรัพย์สินให้กองทุนสะสมของสถานศึกษา เป็นรายการค่าใช้จ่ายที่สามารถนำไปหักลดหย่อนภาษีได้ นอกจากนี้จะเสนอขอเพิ่มรายการลดหย่อนภาษีสำหรับ เงินบริจาคเพื่อการศึกษาแยกต่างหากจากรายการลดหย่อนภาษีสำหรับเงินบริจาคอื่น ๆ ในการคำนวณภาษีเงินได้ และขอยกเว้นค่าธรรมเนียมการโอนสังหาริมทรัพย์ที่บริจาคให้สถานศึกษาของเอกชนที่เป็นนิติบุคคลทั้งนี้ หากสถานศึกษาโดยยกเลิกกิจการต้องจัดให้มีการชำระบัญชีและให้ทรัพย์สินที่ได้มาโดยการบริจาคตกเป็นของรัฐ กองทุนหรือมูลนิธิเพื่อการศึกษาอื่น

(3) มาตรการให้ผู้เรียนหรือครอบครัวมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายในการศึกษา โดยในระดับชั้นพื้นฐาน นั้น รัฐจะให้การอุดหนุนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ส่วนค่าใช้จ่ายส่วนบุคคลที่ เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนหรือครอบครัวรับภาระ อันได้แก่ ค่าเสื้อผ้า เครื่องเขียน แบบเรียน ค่า อาหาร ค่าเดินทาง ยกเว้นผู้เรียนที่มีฐานะยากจนซึ่งรัฐจะให้การอุดหนุนเพิ่มเติมตามลักษณะความต้องการพิเศษ ส่วนค่าบริการทางการศึกษาหรือบริการอื่นที่สถานศึกษาบางแห่งจัดเสริมเพิ่มเติมจากการจัดการเรียนการสอนตาม หลักสูตรปกติให้ผู้เรียนหรือผู้ปกครองเลือกรับบริการเพิ่มเติมได้นั้น ให้ผู้เรียนหรือครอบครัวเป็นผู้รับภาระ ค่าใช้จ่ายในบริการเสริมนั้น ๆ ด้วย

ในระดับอุดมศึกษาระดับปริญญา นั้น ในระยะยาวผู้เรียนควรจะร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายในการศึกษาของ ตน โดยให้สถานศึกษาของรัฐปรับเพิ่มอัตราค่าเล่าเรียนอย่างค่อยเป็นค่อยไปภายในระยะเวลา 10 ปี เพื่อให้ค่าเล่า เรียนมีส่วนสะท้อนต้นทุนการศึกษา (Cost Recovery) และให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายในสัดส่วน ประมาณร้อยละ 35 ของต้นทุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาจำแนกตามสาขาวิชา แต่ในกรณีที่ผู้เรียนทั้งใน

สถานศึกษาของรัฐและเอกชนที่ไม่สามารถรับภาระค่าใช้จ่ายในการศึกษาได้นั้น ให้จัดทุนการศึกษาหรือเงินให้กู้ยืม เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษาต่อไป

(4) การกำหนดมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาหารายได้จากทรัพย์สินของตนเอง โดยกำหนดมาตรการเพื่อให้การหารายได้หรือผลประโยชน์ของสถานศึกษาจากทรัพย์สินของสถานศึกษาเป็นไปอย่างสะดวก คล่องตัว และติดตามกำกับดูแลได้ง่าย รวมทั้งให้สถานศึกษาสามารถเก็บรายได้จากการหาประโยชน์ดังกล่าวไว้ใช้จ่ายในกิจการของสถานศึกษาได้ ในจำนวนที่เหมาะสม

ในส่วนของการระดมเม็ดเงินทั้งจากในประเทศและต่างประเทศเพื่อนำมาใช้ในด้านการศึกษานั้น ขณะนี้อยู่ระหว่างการรวบรวมความต้องการใช้เงินของกองทุนเพื่อการศึกษาต่าง ๆ ตาม พ.ร.บ. และศึกษาแนวทางที่เหมาะสมในการระดมเงิน อาทิ การจัดเก็บภาษีการศึกษา การจัดตั้งธนาคารเพื่อการศึกษา การกู้เงินทั้งภายในและภายนอกประเทศ ซึ่งในเรื่องดังกล่าวได้มีการประสานงานกับกระทรวงการคลังในการศึกษาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการดำเนินการและจะได้มีการดำเนินการอย่างคู่ขนานกันไป

(5) มาตรการส่งเสริมและสนับสนุนศักยภาพของหน่วยงานทางการศึกษาในการขอรับเงินอุดหนุนเงินช่วยเหลือทางการศึกษาจากองค์กรของรัฐและเอกชนทั้งในและต่างประเทศ ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถาบันการเงินจัดสรรเงินกู้เพื่อการศึกษาให้กับสถานศึกษาเอกชนในอัตราดอกเบี้ยต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยเพื่อการพาณิชย์ เพื่อจูงใจให้ภาคเอกชนลงทุนเพื่อศึกษามากขึ้น เนื่องจากการลงทุนเพื่อการศึกษาเป็นการลงทุนในทรัพยากรมนุษย์ที่รัฐควรจะต้องให้การดูแลส่งเสริม และในกรณีที่จำเป็นรัฐอาจจะกู้เงินมาเพื่อจัดการศึกษาได้นอกจากนี้ควรจะมีการสนับสนุนมาตรการระยะยาวในทางภาษีที่จะให้มีการจัดเก็บภาษีการรับมรดกโดยกำหนดมูลค่ามรดกขั้นต้นเพื่อการจัดเก็บภาษีการรับมรดก และให้กันรายได้จากภาษีการรับมรดกมาใช้เพื่อการศึกษา

(6) มาตรการส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น เพื่อลดต้นทุนการจัดการศึกษา เช่น การใช้สัดส่วนนักเรียนต่อครู 25 : 1 เป็นเกณฑ์ ขนาดของสถานศึกษาที่เหมาะสม เป็นต้น..." (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. 2543 :29-31)

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวกับการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา สามารถนำเสนอผลการศึกษาดังต่อไปนี้

ธวัชชัย บุญเต็ม(2536 : 73 : 75) วิจัยการปฏิบัติงานโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชัยภูมิ พบว่า ในภาพรวมทุกด้าน การปฏิบัติงานของโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนในแต่ละด้านก็พบว่าอยู่ปานกลางทุกด้าน ทั้งด้านการสร้างและเผยแพร่เกียรติประวัติของโรงเรียน การเป็นผู้นำ และการประเมินผลงานสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน

ตัน ใจดี (2540 : 65 : 68) ศึกษาการปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับ ชุมชน ตามทฤษฎะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2539 กรณีจังหวัดพะเยา พบว่า ในภาพรวมทุกด้าน ซึ่งประกอบด้วย การจัดตั้งองค์การเพื่อสนับสนุนโรงเรียน การช่วยเหลือทางวิชาการ การช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ และการช่วยเหลือด้านบริหารมีการปฏิบัติในระดับมาก ทำให้โรงเรียนได้รับการสนับสนุนจากชุมชนในเรื่องต่าง ๆ เป็นอย่างดี

สมลักษณ์ ภูคำแสน (2540 :72-73) ศึกษาบทบาทของชุมชนต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น พบว่า

1. ด้านการบริหารทั่วไปชุมชนมีส่วนร่วมระดับมากในเรื่องการกำหนดนโยบาย การอำนวยความสะดวก การประสานงาน การรายงานผล และการบริหารงบประมาณ และมีส่วนร่วมระดับน้อยในเรื่องการจัดองค์การ การแบ่งสายงานและการบริหารงานบุคคล

2. ด้านงานวิชาการ ชุมชนมีส่วนร่วมระดับมากในเรื่องการจัดหาวิทยากรท้องถิ่น การจัดหาหนังสือเรียน การหาทุนให้นักเรียนและการเข้าร่วมกิจกรรม

3. ด้านอาคารสถานที่ ชุมชนมีส่วนร่วมระดับมากในเรื่องการจัดหาสถานที่การจัดสร้างโรงเรียน การใช้อาคารสถานที่เพื่อการประชุม การประกอบพิธีกรรมและการช่วยบำรุงรักษา และมีส่วนร่วมระดับน้อยในเรื่องการควบคุมและการประเมินการใช้อาคารเรียน

ถนอม คงผดุง (2541 :71-74) ศึกษาการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภูกับชุมชน พบว่าสภาพการปฏิบัติของโรงเรียนในการดำเนินงานความสัมพันธ์กับชุมชนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนในรายด้านพบว่า ด้านการร่วมพัฒนาหรือช่วยเหลือแรงงาน งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ในการพัฒนาโรงเรียนและการร่วมในโครงการต่าง ๆ มีการปฏิบัติในระดับมาก แต่โรงเรียนยังประสบปัญหาในการดำเนินการความสัมพันธ์กับชุมชนระดับปานกลางในด้านการให้บริการชุมชนและด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน นอกจากนี้ผลงานวิจัยนี้ยังพบว่าความต้องการของชุมชนต่อการมีส่วนร่วมดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชนอยู่ในระดับมากทุกด้าน เฉพาะอย่างยิ่งด้านความต้องการมีส่วนร่วมในโครงการต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้นและการให้ครูสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน

เมตต์ เมตต์การุณจิต และคณะ (2541 :61-63) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนเทศบาล จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ในภาพรวม คณะกรรมการมีส่วนร่วมบริหารโรงเรียนในระดับปานกลาง ส่วนใหญ่จะมีส่วนร่วมเรื่องการประชุม หารือ เรื่องการประเมินแผน การปฏิบัติ การกระตุ้นการทำงาน การจัดหาและจัดสรรทรัพยากร และการวางแผน ตามลำดับ

กองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา (2543) ทำการวิจัยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา (ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542) โดยใช้วิธีสังเกตวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัย สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ สืบหาความคิดเห็นของบุคคลกลุ่มต่าง ๆ และวิเคราะห์รายงานการปฏิบัติงานของโรงเรียน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผลการสังเกตวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัย

1.1 ในภาพรวม ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาต่ำและมีอิสระในการบริหารจัดการค่อนข้างน้อย การมีส่วนร่วมส่วนใหญ่เป็นลักษณะการสนับสนุน ทรัพยากร และยังไม่สามารถเข้าร่วมคิด ร่วมวางแผนและร่วมประเมินผลได้ โรงเรียนมักจะให้ชุมชนเข้าร่วมเป็นบางกิจกรรม จึงเสนอแนะให้โรงเรียนเปิดโอกาสให้ชุมชนตรวจสอบ

1.2 ด้านแนวทางการจัดการศึกษา ชุมชนควรมีส่วนร่วมกำหนดรูปแบบและวิธีการตามสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน รัฐควรลดบทบาทจากควบคุมเป็นส่งเสริมสนับสนุนกระจายอำนาจการจัดการศึกษาให้ประชาชนในทุก ๆ ด้าน การให้ชุมชนเข้ามีส่วนร่วมใน คณะกรรมการต่าง ๆ จะเป็นผลดีในแง่การศึกษาเพื่อชุมชนอย่างแท้จริง เพราะจะได้เสนอปัญหาและความต้องการให้โรงเรียนดำเนินการ

1.4 ด้านการระดมทรัพยากรบุคคลและทรัพยากรอื่น ๆ ชุมชนมีส่วนร่วมสูง มีทั้งบริจาคทรัพย์สินและวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เป็นวิทยากรให้ทุนการศึกษา ตั้งองค์กรสนับสนุนโรงเรียน นำทรัพยากรท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์ และมีข้อเสนอแนะให้ชุมชนสามารถบริหารจัดการภาษีของตนเองเพื่อจะได้ดำเนินถึงการสนับสนุนการจัดการศึกษาให้มากขึ้น

2. ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

2.1 ในภาพรวม ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่าการมีส่วนร่วมของชุมชนจะช่วยในการดำเนินงานของโรงเรียนสอดคล้องกับความต้องการและความเหมาะสมของชุมชน รัฐต้องส่งเสริมให้ชุมชนมีบทบาทในการสร้างสังคมและการเรียนรู้ให้สมาชิกของชุมชนอยู่ในสังคมการเรียนรู้ และให้โรงเรียนเป็นแกนนำในการสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน

2.2 ด้านแนวการจัดการศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่าสถานศึกษาต้องเข้าร่วมกับชุมชน กระตุ้นส่งเสริม ชักจูง ผลักดันและบริการชุมชน และควรให้ชุมชนเข้าร่วมกำหนดทิศทางนโยบายและเป้าหมายของการจัดการศึกษา เปิดโอกาสให้ชุมชนตรวจสอบและประเมินภายใน

2.3 ด้านการบริหารและการจัดการ ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่ารูปแบบที่ชุมชนจะเข้ามามีส่วนร่วมได้ชัดเจน คือการเป็นคณะกรรมการโรงเรียนเพื่อกำหนดจุดหมายของหลักสูตร ออกแบบโครงสร้างเนื้อหาสาระและการประเมินผล รวมทั้งกำหนดคุณลักษณะของผู้เรียนที่ชุมชนต้องการและโรงเรียนต้องตอบสนองแนวทางที่ชุมชนต้องการด้วย

2.4 ด้านการระดมทรัพยากรบุคคลและทรัพยากรอื่น ๆ ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่าควรให้มีการระดมทรัพยากรจากชุมชนเพื่อจะได้เกิดจิตสำนึกในการช่วยกันทำการจัดสรรทั้งทรัพยากรบุคคลและทรัพยากรอื่น เพราะถ้าให้โรงเรียนจัดการศึกษาเพื่อชุมชนอย่างแท้จริงชุมชนจะเข้าช่วยเหลือสนับสนุนด้วยความเต็มใจ และในอนาคตอาจขยายไปสู่การจัดตั้งกองทุนในวัดในหมู่บ้านเพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษา

3. ผลการสำรวจความคิดเห็นของบุคคลกลุ่มต่าง ๆ

3.1 ในภาพรวม ผู้ให้ข้อมูลทุกกลุ่มเห็นสอดคล้องกันว่าโรงเรียนเตรียมปฏิบัติและร่วมมือกับชุมชนในกิจกรรมต่าง ๆ ในระดับน้อยเป็นส่วนใหญ่มากมีเพียง 4 กิจกรรมที่อยู่ในระดับมาก คือ ความร่วมมือในการพัฒนาชุมชน การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาชุมชน การร่วมกิจกรรมประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่นและการให้บริการข่าวสารข้อมูล และทุกกลุ่มเห็นว่าชุมชนต้องการเข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียน และมีความเป็นไปได้ที่เข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียนระดับมาก ยกเว้นการจัดเวทีชาวบ้านที่ต้องการน้อยและเป็นไปได้บ้าง

3.2 ด้านแนวการจัดการศึกษา ผู้ให้ข้อมูลเห็นว่าชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมน้อยทุกกิจกรรม ขณะที่มีความต้องการเข้ามามีส่วนร่วมมากและมีความเป็นไปได้มากที่จะเข้ามามีส่วนร่วม

3.3 ด้านการบริหารและการจัดการ ผู้ให้ข้อมูลเห็นว่าชุมชนมีส่วนร่วมน้อยทุกกิจกรรม ยกเว้นเรื่องการร่วมดูแลพฤติกรรมนักเรียนที่มีส่วนร่วมในระดับมาก ขณะที่มีความต้องการเข้ามามีส่วนร่วมมากและมีความเป็นไปได้มากที่จะเข้ามามีส่วนร่วมทุกกิจกรรม ยกเว้นเรื่องการร่วมตัดสินใจในการจัดหลักสูตรท้องถิ่นและการร่วมประเมินผลการปฏิบัติงานของครู และผู้บริหารโรงเรียนที่ผู้ให้ข้อมูลบางกลุ่มเห็นว่าชุมชนต้องการเข้ามามีส่วนร่วม

3.4 ด้านการระดมทรัพยากรบุคคลและทรัพยากรอื่น ๆ ผู้ให้ข้อมูลทุกกลุ่มเห็นว่าชุมชนมีส่วนร่วมน้อย ยกเว้นเรื่องการร่วมดูแลพฤติกรรมนักเรียนเห็นว่ามีส่วนร่วมระดับมาก ขณะที่มีความต้องการเข้ามามีส่วนร่วมมากและมีความเป็นไปได้ที่จะเข้ามามีส่วนร่วมค่อนข้างมากถึงมาก

นอกจากนี้ยังพบว่าในอนาคตการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการ 4 ด้าน ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ควรเป็นดังนี้

ด้านวิชาการ ควรเปิดโอกาสให้ชุมชนเป็นวิทยากรในฐานะภูมิปัญญาท้องถิ่น ร่วมจัดทำหลักสูตร กำหนดขอบข่ายเนื้อหาเกี่ยวกับวิชาชีพท้องถิ่น จัดชุมชนและสถานประกอบการเป็นแหล่งการเรียนรู้และฝึกงานร่วม วางนโยบายและแผนการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมเผยแพร่วัฒนธรรมท้องถิ่น นำความรู้ด้านเทคโนโลยีพื้นบ้านและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาร่วมจัดทำหลักสูตรประสานกับวิทยากรสมัยใหม่

ด้านการจัดการและสนับสนุนงบประมาณ ควรเก็บภาษีเพื่อการศึกษา ให้องค์กรชุมชนช่วยเหลือเงินทุนการศึกษา ร่วมจัดกิจกรรมหารายได้ร่วมแสดงความคิดเห็นและเสนอโครงการพัฒนาโรงเรียน ร่วมติดตามผลการใช้จ่ายงบประมาณ สนับสนุนส่งเสริมสมาคมศิษย์เก่าระดมทรัพยากรและสนับสนุนงบประมาณ

ด้านครูและบุคลากรของโรงเรียน ควรให้ร่วมเป็นคณะกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูและบุคลากร ร่วมสร้างจิตสำนึกที่ดีให้แก่ครู สนับสนุนกิจกรรมพัฒนาบุคลากรเสนอความเห็นเกี่ยวกับการสอนของครู การศึกษาหรือธรรมนูญโรงเรียน ร่วมกิจกรรมปรับปรุงและพัฒนาโรงเรียน พัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม

ค่านการบริหารทั่วไป ควรให้เข้ามีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดนโยบายจัดทำธรรมนูญโรงเรียน ร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ ร่วมกิจกรรมปรับปรุงและพัฒนาโรงเรียน ร่วมบริหารงานในรูปของคณะกรรมการ ตลอดจนให้ข้อคิดเห็นในการดำเนินงานต่าง ๆ ของโรงเรียน รวมทั้งร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียน

4. ผลการสังเคราะห์รายงานการปฏิบัติงานของโรงเรียน

4.1 ในภาพรวม โรงเรียนจัดเตรียมกิจกรรมและร่วมมือกับชุมชนในกิจกรรมทางศาสนาและประเพณีพื้นบ้าน ให้ข้อมูลข่าวสารการศึกษาและสุขภาพแก่ชุมชน ส่งเสริมบริการด้านวิชาการแก่ชุมชน ร่วมกันรักษาพัฒนาสิ่งแวดล้อมส่งเสริมงานอาชีพ ร่วมปลูกฝังให้ชุมชนเห็นคุณค่าและตื่นตัวเรื่องประชาธิปไตยและจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนอย่างต่อเนื่อง

4.2 ด้านแนวการจัดการศึกษา พบว่าในด้านวิชาการ ชุมชนให้ความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาส่งเสริมงานวิชาการ โดยให้ข้อเสนอแนะวางแผนจัดการเรียนการสอน จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนและจัดอบรมศึกษาดูงานของครู ร่วมสร้างบรรยากาศทางวิชาการ ตลอดจนส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ส่วนด้านปกครอง ชุมชนร่วมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนและป้องกันแก้ไขพฤติกรรมเบี่ยงเบนของนักเรียน โดยจัดกิจกรรมค่ายเยาวชนสีขาว ธรรมศึกษา ค่ายพุทธบุตร รวมทั้งมีส่วนร่วมในการบริหารและงานธุรการของโรงเรียนด้วย

4.3 ด้านการมีส่วนร่วมการบริหารและการจัดการศึกษา ชุมชนเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการโรงเรียน คณะกรรมการในสมาคมผู้ปกครองและครู คณะกรรมการปฏิรูปการศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยร่วมวางแผน ประชุมปรึกษาหารือและยกย่องระบียบข้อบังคับสำคัญๆ

4.4 ด้านการระดมทรัพยากรเพื่อจัดการศึกษา ชุมชนเข้าร่วมบริจาคทุนการศึกษา ที่ดิน อุปกรณ์การเรียนการสอน แร่งงานร่วมจัดกิจกรรมหารายได้ ร่วมเป็นวิทยากรใช้ชุมชนเป็นห้องเรียนรู้แหล่งเรียนรู้หรือสถานที่ฝึกงาน เหล่านี้เป็นต้น

การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา เป็นการดำเนินการให้ได้มาซึ่งเป็นทรัพยากรแห่งการเสริมสร้างและสนับสนุนการเรียนรู้นักเรียนทั้งภายในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา ซึ่งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจะต้องร่วมกันบริหารจัดการให้ท้องถิ่นเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้โดยใช้ทรัพยากรต่าง ๆ เป็นแหล่งมวลประสบการณ์ และเอื้อต่อครูหรือผู้สอนให้สามารถใช้จัดกระบวนการเรียนการสอน จัดกิจกรรมได้ครอบคลุมและชัดเจนในสาระการเรียนรู้ และเพื่อให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ ฝึกประสบการณ์และทักษะสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ด้วยตนเอง เพื่อพัฒนาให้เป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้คู่คุณธรรม มีวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งสรุปได้ว่าผู้เรียนจะเป็นคนไทยที่มีคุณภาพตามความต้องการของชุมชนในท้องถิ่น และสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ด้วย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการศึกษา
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. เก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูล

กลุ่มเป้าหมายที่ต้องการศึกษา

กลุ่มเป้าหมายที่ต้องการศึกษา

กลุ่มเป้าหมายที่ต้องการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 23 โรงเรียน รวมจำนวนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 329 คน

ตาราง 1 จำนวนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามกลุ่มบุคคล

โรงเรียน	กลุ่มบุคลากรในสถานศึกษา	กลุ่มศิษย์เก่าและผู้ปกครอง	กลุ่มองค์กรท้องถิ่น	กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ
1.พรหมานุสรณ์จังหวัดเพชรบุรี	3	4	4	4
2.เบญจมเทพอศุศจังหวัดเพชรบุรี	3	4	4	4
3.วัดจันทราวาส ฯ	3	4	4	4
4.คงคาราม	3	4	4	4
5.บางจานวิทยา	3	4	4	4
6.ดอนยางวิทยา	3	4	4	3
7.บ้านแหลมวิทยา	3	4	4	4
8.วชิรธรรมโสภิต	3	4	4	4
9.บางตะบูนวิทยา	3	4	4	4
10.เขาย้อยพิทยาคม	3	4	2	2
11.เขาย้อยวิทยา	3	3	5	4
12.หนองหญ้าปล้องวิทยา	3	4	4	4
13.บ้านลาดวิทยา	3	4	4	4
14.ท่ายางวิทยา	3	4	4	4
15.หนองชุมแสงวิทยา	3	4	4	4

ตาราง 1 (ต่อ)

โรงเรียน	กลุ่มบุคลากรในสถานศึกษา	กลุ่มศิษย์เก่าและผู้ปกครอง	กลุ่มองค์กรท้องถิ่น	กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ
16.หนองจอกวิทยา	3	4	5	3
17.แก่งกระจานวิทยา	3	4	4	4
18.ป่าเต็งวิทยา	3	4	4	4
19.ชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี	3	4	4	4
20.โตนดหลวงวิทยา	3	4	4	4
21.ห้วยทรายประชาสรรค์	3	4	4	3
22.ศึกษาสงเคราะห์เพชรบุรี	3	3	3	2
23.จุฬารัตนราชวิทยาลัย	2	3	4	1
รวม	68	89	91	81
	329			

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา ประเภทคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ ทักษะที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เพื่อสอบถามทักษะที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตามกรอบแนวคิดของการวิจัย ซึ่งสอบถามใน 3 ด้าน ได้แก่

1. ด้านทรัพยากรบุคคล
2. ด้านทรัพยากรธรรมชาติ
3. ด้านทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น

โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน 4 ระดับ ดังนี้

มีความเหมาะสมมากที่สุด	ให้	4 คะแนน
มีความเหมาะสมมาก	ให้	3 คะแนน
มีความเหมาะสมน้อย	ให้	2 คะแนน
มีความเหมาะสมน้อยที่สุด	ให้	1 คะแนน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา เพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย
2. ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาตามแนวคิดของการวิจัยทั้ง 3 ด้าน โดย ด้านทรัพยากรบุคคล จำนวน 26 ข้อ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ 11 ข้อ และด้านทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น 12 ข้อ รวมจำนวน 49 ข้อ
3. นำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและเสนอแนะเพิ่มเติม
4. นำแบบสอบถามที่แก้ไข เสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพินิจ จำนวน 3 ท่าน คือ
  - 4.1 อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์ อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
  - 4.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์มันเกียรติ โกศลนิตวงศ์ คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี
  - 4.3 นายนคร ตั้งคะพิภพ ผู้อำนวยการโรงเรียนเบญจมเทพอศุศจังหวัดเพชรบุรี ผู้บริหารสถานศึกษา ระดับ 9 สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี
 จากการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน พบว่า ใช้ได้ จำนวน 40 ข้อ คือ ด้านทรัพยากรบุคคล จำนวน 20 ข้อ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ จำนวน 10 ข้อ และด้านทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น จำนวน 10 ข้อ
5. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้ง เพื่อปรับปรุงแก้ไขครั้งสุดท้าย ก่อนนำไปทดลองใช้
6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try – out) กับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดราชบุรี จำนวน 50 คน
7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการคัดเลือกไปหาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.96

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดเพชรบุรี เพื่อนำไปขอความร่วมมือการตอบแบบสอบถามจากกลุ่มเป้าหมาย
2. นำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยังกลุ่มเป้าหมายที่เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 329 คน โดยเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 15 กุมภาพันธ์ ถึง วันที่ 15 มีนาคม 2546
3. รวบรวมแบบสอบถามที่ตอบเสร็จแล้ว ซึ่งเก็บข้อมูลได้ครบตามจำนวนกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการ นำมาคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์ เพื่อตรวจให้คะแนนแบบสอบถาม
4. นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติและทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้

การจัดกระทำข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยกระทำการประมวลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (Statistical Package for the Social Sciences /Personal Computer Plus)

1. วิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการหาค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) และแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง	เป็นระดับที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเห็นด้วยน้อยที่สุด หมายถึง คณะกรรมการสถานศึกษาเห็นว่าเหมาะสมน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง	เป็นระดับที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเห็นด้วยน้อย หมายถึง คณะกรรมการสถานศึกษาเห็นว่าเหมาะสมน้อย
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึง	เป็นระดับที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเห็นด้วยมาก หมายถึง คณะกรรมการสถานศึกษาเห็นว่าเหมาะสมมาก
ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.00	หมายถึง	เป็นระดับที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเห็นด้วยมากที่สุด หมายถึง คณะกรรมการสถานศึกษาเห็นว่าเหมาะสมมากที่สุด

3. เปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ตามตัวแปรเพศ โดยใช้สถิติการทดสอบค่าที (t - test) และตัวแปรระดับการศึกษา ประเภทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน วิเคราะห์โดยใช้สถิติความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - way Analysis of Variance) ในกรณีที่พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะใช้การเปรียบเทียบพหุคูณ โดยวิธีการของ เซฟเฟ

4. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าร้อยละ

1.2 ค่าเฉลี่ย ใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2544 : 35)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2544 : 65)

$$S = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติที่ใช้หาคคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (ลัวน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2538 : 200)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{S_i^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
	n	แทน	จำนวนของแบบสอบถาม
	$\sum s_i^2$	แทน	ผลรวมของค่าความแปรปรวนของคะแนนเป็นรายข้อ
	S_i^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

3. สถิติทดสอบสมมติฐาน

3.1 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้ t-test (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2544 : 165)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา t-distribution
	$\bar{X}_1, \bar{X}_2$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2
	S_1^2, S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนในกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2
	n_1, n_2	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

3.2 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way Analysis of Variance) (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2544 : 236)

$$F = \frac{MS_B}{MS_W}$$

เมื่อ	F	แทน	สถิติที่ใช้ในการพิจารณา F-distribution
	MS_W	แทน	ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	MS_B	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

3.3 กรณีค่า F มีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการเปรียบเทียบพหุคูณ เพื่อทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2 กลุ่ม โดยใช้วิธีการทดสอบของ เชฟเฟ่ (Scheffe')
(ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2544 : 248)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในความหมาย ผู้วิจัยได้ กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มเป้าหมาย
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาแจกแจง t (t – distribution)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาแจกแจง F (F– distribution)
df	แทน	ระดับชั้นแห่งความเป็นอิสระของความแปรปรวน (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมของคะแนนค่าเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean Squares)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ในด้านทรัพยากรบุคคล ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และด้านทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในด้านทรัพยากรบุคคล ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และด้านทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประเภทคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์เกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ในด้านทรัพยากรบุคคล ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และด้านทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น จากกลุ่มเป้าหมาย 329 คน โดยใช้วิธีการนำเสนอในรูปแบบความถี่ประกอบความเรียง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการศึกษาค้นคว้า จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษาและประเภทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและค่าร้อยละ ของกลุ่มเป้าหมาย จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประเภทคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	234	71.10
1.2 หญิง	95	28.90
รวม	329	100.00
2. ระดับศึกษา		
2.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี	107	32.50
2.2 ปริญญาตรี	176	53.50
2.3 สูงกว่าปริญญาตรี	46	14.00
รวม	329	100.00
3. ประเภทคณะกรรมการสถานศึกษา		
3.1 กลุ่มบุคลากรในสถานศึกษา	18	20.70
3.2 กลุ่มศิษย์เก่าและผู้ปกครอง	89	27.10
3.3 กลุ่มองค์กรท้องถิ่น	91	27.70
3.4 กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ	81	24.60
รวม	329	100.00

จากตาราง 2 แสดงว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 329 คน ส่วนใหญ่เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพศชาย จำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 71.10 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 53.50 และเป็นประเภทคณะกรรมการสถานศึกษาประเภทกลุ่มองค์กรท้องถิ่น จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 27.70

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ในด้าน ทรัพยากรบุคคล ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และด้านทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น ดังแสดงในตาราง 3 ถึง ตาราง 6

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของ ทัศนคติที่มีต่อแนวทางการระดับทรัพยากร เพื่อการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและรายด้าน

แนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา	$\bar{X}$	S	ระดับความเหมาะสม
ด้านทรัพยากรบุคคล	3.32	0.39	มาก
ด้านทรัพยากรธรรมชาติ	3.33	0.43	มาก
ด้านทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น	3.37	0.46	มาก
รวม	3.34	0.39	มาก

จากตาราง 3 แสดงว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีทัศนคติต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยรวมและรายด้านว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของทัศนคติที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ด้านทรัพยากรบุคคล โดยรวมและรายข้อ

แนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา	$\bar{X}$	S	ระดับความเหมาะสม
ด้านทรัพยากรบุคคล			
1. ขอความร่วมมือจากผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่น เพื่อปฏิบัติการสอนให้แก่นักเรียน	3.27	0.64	มาก
2. ขอความร่วมมือผู้เป็นเจ้าของสถานประกอบการในท้องถิ่น ให้ความรู้ ประสบการณ์และแนะแนวทางการประกอบอาชีพ	3.33	0.62	มาก
3. ขอความร่วมมือจากศิษย์เก่าที่ประสบผลสำเร็จในการศึกษา ต่อหรือการประกอบอาชีพไปสร้างแรงจูงใจ แนะนำแนวทางการศึกษาต่อหรือให้ความรู้ ประสบการณ์ฯ	3.46	0.59	มาก
4. ขอความร่วมมือพระภิกษุ นักบวชในศาสนาอื่นๆ เพื่อปฏิบัติการสอนอบรม คุณธรรม จริยธรรม ให้แก่นักเรียนไม่มีคู่มือในการกัณฑ์	3.29	0.58	มาก
5. ขอคำปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่นดำเนินการในการวางแผนและพัฒนางานด้านวิชาการการใช้เอกสารประกอบการกัณฑ์เงิน มีมากเกินไป	3.21	0.69	มาก
6. ขอความร่วมมือคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ร่วมกำหนดนโยบายและพัฒนาสถานศึกษา	3.22	0.58	มาก
7. เรียนเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ หรือนักวิชาการ ร่วมเป็นกรรมการประเมินการประกันคุณภาพในของสถานศึกษา	3.31	0.64	มาก
8. ขอความร่วมมือคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานร่วม กำกับและติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงานระยะต่างๆ ของสถานศึกษา	3.28	0.57	มาก
9. ขอความร่วมมือศึกษานิเทศก์ นักวิชาการ ผู้บริหาร ผู้นำองค์กรและผู้ทรงคุณวุฒิ ให้ข้อคิด และร่วมพัฒนาบุคลากร ครู อาจารย์ ในรูปแบบต่างๆ เช่น การประชุม อบรม สัมมนา การศึกษาต่อ ฯลฯ	3.39	0.58	มาก

ตาราง 4 (ต่อ)

แนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา	$\bar{X}$	S	ระดับความเหมาะสม
ด้านทรัพยากรบุคคล			
10. ขอความร่วมมือองค์กรภาคเอกชน หรือผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารในการให้คำปรึกษา แนะนำ ต่อผู้บริหารสถานศึกษาในเรื่องการบริหารและจัดการศึกษาแนวใหม่แบบมีอาชีพ...	3.28	0.66	มาก
11. ขอความร่วมมือผู้ประกอบการ ศิษย์เก่า ด้านแรงงานในการก่อสร้างและซ่อมแซมอาคาร วัสดุ ครุภัณฑ์.....	3.19	0.77	มาก
12. ประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถาบันการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อแลกเปลี่ยน ครู วิทยากร หรือผู้เชี่ยวชาญ ไปปฏิบัติการสอนในบางสาขาวิชาและนวัตกรรมใหม่ที่สถานศึกษาขาดแคลน.....	3.36	0.54	มาก
13. จัดทำโครงการความร่วมมือแลกเปลี่ยน ครู บุคลากร และนักเรียนระหว่างสถานศึกษาหรือสถาบันการศึกษาในต่างประเทศเพื่อพัฒนาทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศและเป็นการสืบสานวัฒนธรรมไทย.....	3.30	0.61	มาก
14. ขอความร่วมมือจากผู้ปกครองและศิษย์เก่าร่วมรณรงค์ประชาสัมพันธ์ กิจกรรม/งาน/โครงการต่างๆ ของสถานศึกษา	3.31	0.59	มาก
15. ขอความร่วมมือผู้ปกครองและประชาชนในชุมชนที่อยู่ในบริเวณ รอบๆ สถานศึกษาช่วยสอดส่องดูแล ตลอดจนรักษาความปลอดภัยและทรัพย์สินของสถานศึกษา.....	3.40	0.56	มาก
16. ขอความร่วมมือแพทย์พยาบาลหรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขจากสถานพยาบาล และสถานอนามัยในท้องถิ่น ไปทำการตรวจรักษาสุขภาพให้แก่ครู นักเรียน.....	3.40	0.58	มาก
17. ขอความร่วมมือจากศึกษานิเทศก์ นักวิชาการ และผู้ทรงภูมิปัญญาในท้องถิ่นร่วมดำเนินการประเมินผลการเรียนของนักเรียน	3.20	0.72	มาก
18. ขอความร่วมมือบิดา มารดา ผู้ปกครอง และประชาชนในชุมชนท้องถิ่นจัดส่งบุตรหลาน และบุคคลที่อยู่ในความดูแลให้ได้รับการศึกษาในระบบโรงเรียน	3.44	0.57	มาก

ตาราง 4 (ต่อ)

แนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา	$\bar{X}$	S	ระดับ ความเหมาะสม
ด้านทรัพยากรบุคคล			
19. ประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคล ทุกฝ่ายขององค์กรต่าง ๆ เพื่อร่วมพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ...	3.41	0.53	มาก
20. ขอความร่วมมือจากผู้นำองค์กรท้องถิ่น ศิษย์เก่า ผู้ปกครอง สถาบันสถานศึกษา และมูลนิธิต่างๆ ร่วมทอดผ้าป่าเพื่อการ ศึกษา.....	3.19	0.75	มาก
รวม	3.32	0.39	มาก

จากตาราง 4 แสดงว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีทัศนะต่อแนวทางการระดม
ทรัพยากรเพื่อการศึกษา ด้านทรัพยากรบุคคล โดยรวมและรายข้อว่ามีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของทัศนคติที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากร
เพื่อการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
จังหวัดเพชรบุรี ด้านทรัพยากรธรรมชาติ โดยรวมและรายข้อ

แนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา	$\bar{X}$	S	ระดับ ความเหมาะสม
ด้านทรัพยากรธรรมชาติ			
1. ขอความร่วมมือผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมจัด บรรยากาศธรรมชาติในสถานศึกษา.....	3.34	0.56	มาก
2. ขอความร่วมมือหน่วยงานที่รับผิดชอบอุทยานหรือแหล่ง ธรรมชาติ จัดเวรเฝ้าระวังเก็บค่าธรรมเนียม สำหรับนักเรียน..... เพื่อการศึกษา มีการแนะนำในการใช้จ่ายเงินกองทุน ฯ ให้คุ้มค่า	3.34	0.58	มาก
3. ขอความร่วมมือผู้ประกอบการและผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมพัฒนาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นมีเจ้าหน้าที่ในการ บริการ มีจำนวนเพียงพอ.....	3.35	0.56	มาก
4. ขอความร่วมมือนักเรียน ผู้ปกครอง และบุคคลในท้องถิ่น ร่วมปลูกป่าในพื้นที่สาธารณะหรือบริเวณป่าเสื่อมโทรม	3.33	0.55	มาก
5. ขอคำปรึกษาจากผู้ทรงภูมิปัญญาในท้องถิ่นในการจัดสวน สมุนไพรในสถานศึกษา.....	3.29	0.62	มาก
6. ขอความร่วมมือหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ให้การสนับสนุน การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติให้แก่ นักเรียน	3.30	0.57	มาก
7. ขอความร่วมมือหน่วยงาน หรือองค์กรที่เกี่ยวข้องในท้องถิ่น ให้ความรู้เรื่องการรักษาสภาพและบำรุงดินเพื่อการเพาะปลูก...	3.28	0.58	มาก
8. ขอความร่วมมือหน่วยงานของรัฐที่ดูแลสวนสัตว์หรือสถาน ประกอบการสวนสัตว์ให้การอนุโลมงดเว้นหรือลดค่า ธรรมเนียมการเข้าชมหรือศึกษาสวนสัตว์ให้แก่ นักเรียน.....	3.31	0.64	มาก
9. ขอความร่วมมือเจ้าของสถานประกอบการในท้องถิ่นด้านการ บริจาค วัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา.....	3.39	0.60	มาก
10. ขอความร่วมมือจากศึกษานิเทศก์ และนักวิชาการในท้องถิ่น ร่วมสนับสนุนเอกสาร ผลงานทางวิชาการ ให้แก่สถานศึกษา.....	3.37	0.60	มาก
รวม	3.33	0.43	มาก

จากตาราง 5 แสดงว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีทัศนคติต่อแนวทางการระดม
ทรัพยากรเพื่อการศึกษา ด้านทรัพยากรธรรมชาติ โดยรวมและรายข้อว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของทัศนคติที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ด้านทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น โดยรวมและรายข้อ

แนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา	$\bar{X}$	S	ระดับความเหมาะสม
ด้านทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น			
1. ขอความร่วมมือหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบโบราณสถานและโบราณวัตถุ เพื่อดำเนินการเก็บค่าธรรมเนียมสำหรับนักเรียนเข้าไปศึกษาความรู้และประสบการณ์.....	3.36	0.62	มาก
2. ขอความร่วมมือการกีฬาแห่งประเทศไทยและศูนย์พลศึกษาและกีฬาประจำจังหวัดสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์กีฬาและสนามกีฬา สำหรับสถานศึกษาเพื่อนำนักเรียนไปฝึกภาคปฏิบัติ และฝึกซ้อมกีฬา.....	3.41	0.59	มาก
3. ขอความร่วมมือเจ้าของธุรกิจประเภทกีฬาในท้องถิ่นให้ความอนุเคราะห์ด้านอุปกรณ์และสนามให้แก่สถานศึกษา นักเรียนเข้าไปฝึกปฏิบัติ เช่น สนามกอล์ฟ สนามเทนนิส ฯลฯ.....	3.32	0.64	มาก
4. ขอความร่วมมือสถานประกอบการ โรงงาน บริษัท ส่งเสริมให้นักเรียนเข้าไปฝึกปฏิบัติด้านวิชาชีพ.....	3.41	0.55	มาก
5. ขอความร่วมมือเจ้าของสถานประกอบการ โรงงาน บริษัท เป็นแหล่งเครือข่ายเชื่อมโยงเพื่อการเรียนรู้.....	3.36	0.58	มาก
6. ขอความร่วมมือศิษย์เก่า ผู้ปกครอง ผู้นำองค์กร คหบดี บุคคลอื่น ๆ ในท้องถิ่นร่วมสนับสนุนโครงการอาหารกลางวันสำหรับนักเรียนที่ด้อยโอกาส	3.38	0.62	มาก
7. ขอความร่วมมือนักเรียน ศิษย์เก่า ผู้ปกครอง และบุคคลอื่น ๆ ในท้องถิ่นร่วมบริจาคเสื้อผ้าหรือเครื่องแต่งกายนักเรียน กระเป๋า หนังสือแบบเรียน เครื่องเขียน อุปกรณ์การเรียน ฯลฯ ให้แก่นักเรียนที่ด้อยโอกาส.....	3.37	0.61	มาก
8. ขอความร่วมมือหน่วยงานที่รับผิดชอบ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ งดเว้นการเก็บค่าธรรมเนียมสำหรับนักเรียนที่เข้าไปชมศึกษาหาความรู้.....	3.35	0.65	มาก

ตาราง 6 (ต่อ)

แนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา	$\bar{X}$	S	ระดับความเหมาะสม
ด้านทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น			
9. ขอความร่วมมือสถาบัน หรือหน่วยงานที่รับผิดชอบหอสมุดหรือพิพิธภัณฑ์ทุกแห่งงดเว้นการเก็บค่าธรรมเนียมการใช้บริการของนักเรียน.....	3.35	0.62	มาก
10. ขอความร่วมมือสถาบันทางศาสนา ได้แก่ วัด มัสยิด และโบสถ์คริสต์เป็นศูนย์กลางทางด้านศาสนา สถานที่ฝึกสมาธิ อบรมคุณธรรม จริยธรรมให้แก่นักเรียน.....	3.40	0.61	มาก
รวม	3.37	0.46	มาก

จากตาราง 6 แสดงว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีทัศนะที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ด้านทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น โดยรวมและรายข้อว่ามีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประเภทของคณะกรรมการสถานศึกษา ดังแสดงในตารางที่ 7 - 13

ตาราง 7 ผลการเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ

แนวทางการระดม ทรัพยากรเพื่อการศึกษา	เพศ						t	p
	ชาย N = 234			หญิง N = 95				
	$\bar{X}$	S	ระดับ ความเหมาะสม	$\bar{X}$	S	ระดับ ความเหมาะสม		
1. ด้านทรัพยากรบุคคล	3.33	0.40	มาก	3.30	0.39	มาก	0.69	0.49
2. ด้านทรัพยากรธรรมชาติ	3.34	0.42	มาก	3.30	0.45	มาก	0.85	0.40
3. ด้านทรัพยากรที่มนุษย์ สร้างขึ้น	3.39	0.45	มาก	3.32	0.47	มาก	1.23	0.22
รวม	3.35	0.38	มาก	3.31	0.40	มาก	1.03	0.31

จากตาราง 7 แสดงว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีเพศต่างกัน มีทัศนคติต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 8 การเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

ทัศนคติที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P = Sig.
1. ด้านทรัพยากรบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	2	1.14	0.57	0.02	3.72*
	ภายในกลุ่ม	326	50.00	0.15		
	รวม	328	51.15			
2. ด้านทรัพยากรธรรมชาติ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.70	0.85	0.00	5.67**
	ภายในกลุ่ม	326	47.43	0.14		
	รวม	328	49.13			
3. ด้านทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น	ระหว่างกลุ่ม	2	1.16	0.58	0.03	3.67*
	ภายในกลุ่ม	326	54.19	0.17		
	รวม	328	55.35			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.19	0.60	0.01	4.73**
	ภายในกลุ่ม	326	41.38	0.13		
	รวม	328	42.58			

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.05 \leq P \leq .05$

** แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $P \leq .01$

จากตาราง 8 แสดงว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติด้านทรัพยากรบุคคลและด้านทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านทรัพยากรธรรมชาติ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เพื่อให้ทราบค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่มีความแตกต่างกัน จึงทำการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ่ปรากฏดังตาราง 9-12

ตาราง 9 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ในด้านทรัพยากรบุคคล โดยวิธีของ
เชฟเฟอ์จำแนกตามระดับการศึกษา

ทัศนคติที่มีต่อแนวทางการระดม ทรัพยากรเพื่อการศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ต่ำกว่าปริญญาตรี $\bar{X} = 3.25$	ปริญญาตรี $\bar{X} = 3.34$	สูงกว่าปริญญาตรี $\bar{X} = 3.42$
ด้านทรัพยากรบุคคล				
ต่ำกว่าปริญญาตรี	3.25	-	0.09	0.17*
ปริญญาตรี	3.34	-	-	0.08
สูงกว่าปริญญาตรี	3.42	-	-	-

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 9 แสดงว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีทัศนคติต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ด้านทรัพยากรบุคคลว่ามีความเหมาะสมมากกว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ มีทัศนคติแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 10 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ในด้านทรัพยากรธรรมชาติ โดยวิธีของเซฟเฟ่ จำแนกตามระดับการศึกษา

ทัศนคติที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ต่ำกว่าปริญญาตรี $\bar{X} = 3.22$	ปริญญาตรี $\bar{X} = 3.38$	สูงกว่าปริญญาตรี $\bar{X} = 3.39$
ด้านทรัพยากรธรรมชาติ				
ต่ำกว่าปริญญาตรี	3.22	-	0.16**	0.17
ปริญญาตรี	3.38	-	-	0.01
สูงกว่าปริญญาตรี	3.39	-	-	-

** แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 10 แสดงว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีทัศนคติต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ด้านทรัพยากรธรรมชาติว่ามีความเหมาะสมมากกว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนคู่อื่น ๆ มีทัศนคติแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 11 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ในด้านทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น โดยวิธีของเซฟเฟ่ จำแนกตามระดับการศึกษา

ทัศนคติที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ต่ำกว่าปริญญาตรี $\bar{X} = 3.28$	ปริญญาตรี $\bar{X} = 3.37$	สูงกว่าปริญญาตรี $\bar{X} = 3.42$
ด้านทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น				
ต่ำกว่าปริญญาตรี	3.28	-	0.09	0.14*
ปริญญาตรี	3.37	-	-	0.05
สูงกว่าปริญญาตรี	3.42	-	-	-

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 แสดงว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีทัศนคติต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ด้านทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้นว่ามีความเหมาะสมมากกว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ มีทัศนคติแตกต่างกันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 12 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยรวมทุกด้าน โดยวิธีของเซฟเฟ่
จำแนกตามระดับการศึกษา

ทัศนคติที่มีต่อแนวทางการระดม ทรัพยากรเพื่อการศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ต่ำกว่าปริญญาตรี $\bar{X} = 3.25$	ปริญญาตรี $\bar{X} = 3.38$	สูงกว่าปริญญาตรี $\bar{X} = 3.40$
ด้านทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น				
ต่ำกว่าปริญญาตรี	3.25	-	0.13**	0.15
ปริญญาตรี	3.38	-	-	0.02
สูงกว่าปริญญาตรี	3.40	-	-	-

** แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 12 แสดงว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี มีทัศนคติต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยรวมทุกด้านว่ามีความเหมาะสมมากกว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนคู่อื่น ๆ มีทัศนคติแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 13 การเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี
โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประเภทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ทัศนคติที่มีต่อแนวทางการระดม ทรัพยากรเพื่อการศึกษา	แหล่ง ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
1. ด้านทรัพยากรบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	2	1.01	0.34	0.09	2.18
	ภายในกลุ่ม	326	50.13	0.15		
	รวม	328	51.14			
2. ด้านทรัพยากรธรรมชาติ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.96	0.32	0.15	1.77
	ภายในกลุ่ม	326	58.74	0.18		
	รวม	328	56.70			
4. ด้านทรัพยากรที่มนุษย์ สร้างขึ้น	ระหว่างกลุ่ม	2	0.93	0.31	0.21	1.50
	ภายในกลุ่ม	326	67.59	0.20		
	รวม	328	68.52			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.94	0.31	0.10	2.10
	ภายในกลุ่ม	326	48.48	0.15		
	รวม	328	49.42			

จากตาราง 13 แสดงว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นประเภทของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่างกัน มีทัศนคติต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยรวมและรายด้าน
แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ในด้านทรัพยากรบุคคล ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และด้านทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น จากกลุ่ม เป้าหมาย 329 คนโดยใช้วิธีการนำเสนอในรูปแบบความถี่ประกอบความเรียงจากมากไปหาน้อย

ตาราง 14 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
ด้านทรัพยากรบุคคล	
1. ควรขอความร่วมมือองค์กร ผู้ปกครองและศิษย์เก่าร่วมประชาสัมพันธ์ ให้ประชาชน เห็นความสำคัญตาม พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542	51
2. ควร ให้ผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องช่วยเหลือในการดูแลความประพฤติของนักเรียน	43
3. ขอความร่วมมือประชาชนในท้องถิ่นที่มีความรู้ ความสามารถในสาขาอาชีพต่าง ๆ ไปช่วย ทำการสอนถ่ายทอดประสบการณ์	32
4. ควรจัดหาครูชาวต่างประเทศมาสอนภาษาต่าง ๆ -ตามความพร้อมของโรงเรียน โดยเก็บ ค่าเล่าเรียนจากผู้ปกครองเป็นการเฉพาะ	29
5. ควรให้ผู้เชี่ยวชาญในสาขาอาชีพต่าง ๆ เป็นที่ปรึกษาของโรงเรียน	18
6. ควรบริหารจัดการบุคคล โอนย้ายครูจากโรงเรียนที่มีอัตราเกินไปปฏิบัติการสอน ในโรงเรียนที่ขาดแคลน	17
7. ควรขอครูที่เกษียณอายุราชการไปสอนรายวิชาที่ขาดแคลน เช่น วิชาคณิตศาสตร์ วิชาวิทยาศาสตร์และวิชาภาษาอังกฤษ เป็นต้น	12
8. เชิญนักการเมืองท้องถิ่นให้ความรู้หรือไปร่วมกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน	9
9. ขอความร่วมมือประชาชนในท้องถิ่นร่วมชำระภาษีเพื่อการศึกษา	9
10. จัดทำเนียบทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ	4
11. ควรระดมบุคลากรทางการศึกษา จัดทำข้อมูลสารสนเทศ (EIS) ในระดับโรงเรียน	3

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
ด้านทรัพยากรธรรมชาติ	
1. ขอความร่วมมือ นักเรียน ผู้ปกครองและบุคคลในท้องถิ่นร่วมกันปลูกต้นไม้ในโรงเรียน	35
2. ขอความร่วมมือบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันจัดหาและพัฒนาแหล่งน้ำ	24
3. ควรใช้แหล่งเรียนรู้ตามธรรมชาติที่มีอยู่แล้วมาบูรณาการเข้ากับหน่วยการเรียนรู้ในสาระต่างๆ	17
4. สรรหาหิน แร่ ชนิดต่าง ๆ จัดเป็นส่วนหนึ่งในโรงเรียน	13
5. ขอความร่วมมือผู้ปกครอง อบรมบุตรหลายให้รับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	10
6. ควรจัดตั้งศูนย์บริการแหล่งเรียนรู้ตามธรรมชาติ	4
7. ควรมีข้อมูลแหล่งความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติเป็นของชุมชนและท้องถิ่น	3
8. ควรให้ความรู้แก่นักเรียน ผู้ปกครองเกี่ยวกับระบบนิเวศของป่าชายเลน	2
9. ขอความร่วมมือขยายพื้นที่จัดสวนหรือทรัพยากรธรรมชาติ	1
ด้านทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น	
1. ขอความร่วมมือผู้อำนวยการท้องถิ่น ชุมชน ผู้ปกครอง ศิษย์เก่าสนับสนุนวัสดุที่ใช้ในการก่อสร้างต่าง ๆ	45
2. ควรร่วมรณรงค์จัดหาทุนเพื่อการศึกษาจากบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง	25
3. ควรระดมและพัฒนาสารสนเทศที่ให้บริการอย่างเพียงพอกับจำนวนนักเรียน	18
4. ขอความร่วมมือสถาบันการศึกษา องค์กรและบุคคลร่วมเป็นเครือข่ายเชื่อมโยงความรู้ทางอินเทอร์เน็ต	12
5. โรงเรียนที่มีความพร้อมด้านเทคโนโลยีเกินความจำเป็น ควรมอบให้โรงเรียนที่มีความต้องการและขาดแคลน	9
6. ขอความร่วมมือจากคณะกรรมการลูกเสือจังหวัดและลูกเสือชาวบ้าน ร่วมมือกันพัฒนาค่ายลูกเสือในระดับอำเภอและจังหวัด	3
7. ควรจัดหาครูชาวต่างประเทศมาสอนภาษาต่าง ๆ ตามความพร้อมของโรงเรียน โดยเก็บค่าเล่าเรียนจากผู้ปกครองเป็นการเฉพาะ	1

จากตาราง 14 แสดงว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคิดเห็นต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาในด้านต่าง ๆ เพิ่มเติม ดังนี้

1. ด้านทรัพยากรบุคคล คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เสนอแนะว่า ควรขอความร่วมมือองค์กร ผู้ปกครองและศิษย์เก่าร่วมประชาสัมพันธ์ ให้ประชาชน เห็นความสำคัญตาม พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ควรให้ผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องช่วยเหลือในการดูแลความประพฤติของนักเรียน ควรขอความร่วมมือประชาชนในท้องถิ่นที่มีความรู้ ความสามารถในสาขาอาชีพต่าง ๆ ไปช่วย ทำการสอนถ่ายทอดประสบการณ์ และควรจัดหาครูชาวต่างประเทศมาสอนภาษาต่าง ๆ ตามความพร้อมของโรงเรียน โดยเก็บค่าเล่าเรียนจากผู้ปกครองเป็นการเฉพาะ

2. ด้านทรัพยากรธรรมชาติ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เสนอแนะว่าควรขอความร่วมมือ นักเรียน ผู้ปกครองและบุคคลในท้องถิ่นร่วมกันปลูกต้นไม้ในโรงเรียน ควรขอความร่วมมือบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันจัดหาและพัฒนาแหล่งน้ำ ควรใช้แหล่งเรียนรู้ตามธรรมชาติที่มีอยู่แล้วมาบูรณาการเข้ากับหน่วยการเรียนรู้ในสาระต่างๆ และควรสรรหาหิน แร่ ชนิดต่าง ๆ จัดเป็นส่วนหนึ่งในโรงเรียน

3. ด้านทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เสนอแนะว่าขอความร่วมมือ ผู้นำองค์กรท้องถิ่น ชุมชน ผู้ปกครอง ศิษย์เก่าสนับสนุนวัสดุที่ใช้ในการก่อสร้างต่าง ๆ ควรระดมและพัฒนาวัสดุที่ผลิตจากวัสดุเหลือใช้หรือวัสดุที่หาได้ง่ายในท้องถิ่นเพื่อการศึกษาจากบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรระดมและพัฒนาวัสดุที่ผลิตจากวัสดุเหลือใช้หรือวัสดุที่หาได้ง่ายในท้องถิ่นเพื่อการศึกษาจากบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรระดมและพัฒนาวัสดุที่ผลิตจากวัสดุเหลือใช้หรือวัสดุที่หาได้ง่ายในท้องถิ่นเพื่อการศึกษาจากบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง บริการอย่างเพียงพอกับจำนวน นักเรียน และควรขอความร่วมมือสถาบันการศึกษา องค์กรและบุคคลร่วมเป็นเครือข่ายเชื่อมโยงความรู้ทางอินเทอร์เน็ต

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ในด้านดังต่อไปนี้ คือ ด้านทรัพยากรบุคคล ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และด้านทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษาและประเภทคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อจะได้นำข้อมูลเป็นแนวทางในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยใช้ยุทธศาสตร์ในการดำเนินงาน ซึ่งผลประโยชน์ปลายทาง ผู้ที่จะได้รับ คือ ผู้ปกครองและนักเรียน

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทัศนคติที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากร ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ในด้านทรัพยากรบุคคล ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และด้านทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น
2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ในด้านทรัพยากรบุคคล ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และด้านทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษาและประเภทคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ในด้านทรัพยากรบุคคล ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และด้านทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ ต่อผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้าหน่วยงานการศึกษาทุกระดับที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ใช้เป็นแนวทางในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยใช้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นยุทธศาสตร์ในการดำเนินงานซึ่งผลประโยชน์ปลายทาง ผู้ที่จะได้รับคือ ผู้ปกครองและนักเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายที่ต้องการศึกษา

กลุ่มเป้าหมายที่ต้องการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญ จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 23 โรงเรียน รวมจำนวนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 329 คน

สมมติฐานในการวิจัย

1. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีเพศต่างกัน มีทัศนคติต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
2. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
3. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นประเภทคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่างกัน มีทัศนคติต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้นำการศึกษาในกลุ่มเป้าหมายที่เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 23 โรงเรียน ทำการแจกแบบสอบถามจำนวน 329 ฉบับ ได้รับคืนมา 329 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และแบบสอบถามมีความสมบูรณ์ทุกฉบับ จากนั้นนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นแบบสอบถามทัศนคติที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ลักษณะแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา ประเภทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ ทัศนคติที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ สอบถามใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านทรัพยากรบุคคล ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และด้านทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (open-ended) เกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ด้านทรัพยากรบุคคล ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และด้านทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยกระทำการประมวลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (Statistical Package for the Social Sciences /Personal Computer Plus) โดยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการหาค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ของค่าเฉลี่ย โดยแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	เป็นระดับที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เห็นด้วยน้อยที่สุด หมายถึง คณะกรรมการสถานศึกษา เห็นว่าเหมาะสมน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	เป็นระดับที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เห็นด้วยน้อย หมายถึง คณะกรรมการสถานศึกษา เห็นว่าเหมาะสมน้อย
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	เป็นระดับที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เห็นด้วยมาก หมายถึง คณะกรรมการสถานศึกษา เห็นว่าเหมาะสมมาก
ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.00	เป็นระดับที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เห็นด้วยมากที่สุด หมายถึง คณะกรรมการสถานศึกษา เห็นว่าเหมาะสมมากที่สุด

3. เปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ตามตัวแปรเพศ โดยใช้สถิติการทดสอบค่าที (t - test) และตัวแปรระดับการศึกษา ประเภทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน วิเคราะห์โดยใช้สถิติความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - way Analysis of Variance) ในกรณีที่พบว่ามี ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะใช้การเปรียบเทียบพหุคูณ โดยวิธีการของ เชฟเฟ่

4. หากค่าความถี่ ของข้อเสนอแนะที่มีความคิดคล้ายคลึงกัน จากคำถามปลายเปิดที่กลุ่มเป้าหมาย ตอบแบบสอบถาม จำนวน 329 คน

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาทัศนคติที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในด้านทรัพยากรบุคคล ด้านทรัพยากรธรรมชาติและด้านทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น สรุปได้ดังนี้

1. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีทัศนคติที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1.1 ด้านทรัพยากรบุคคล คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีทัศนคติที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยรวมและรายข้อว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านทรัพยากรธรรมชาติ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีทัศนคติที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยรวมและรายข้อว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีทัศนคติที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยรวมและรายข้อว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ในด้านทรัพยากรบุคคล ด้านทรัพยากรธรรมชาติและด้านทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประเภทคณะกรรมการสถานศึกษา ปรากฏผลดังนี้

2.1 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีเพศต่างกัน มีทัศนคติต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี มีทัศนคติต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยรวมและด้านทรัพยากรธรรมชาติว่ามีความเหมาะสมมากกว่า

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีทัศนคติต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ด้านทรัพยากรบุคคล และด้านทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น ว่ามีความเหมาะสมมากกว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นประเภทคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่างกัน มีทัศนคติที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาค้นคว้า เรื่อง ทัศนคติที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี มีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1.1. จากผลการศึกษาทัศนคติที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ในด้านทรัพยากรบุคคล ด้านทรัพยากรธรรมชาติและด้านทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีทัศนคติต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา เห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ในมาตรา 8 ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และในมาตรา 9 กำหนดการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป สภาพความเป็นจริงในการจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษาของประเทศไทย เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่น พบว่า งบประมาณอยู่ในระดับต่ำมาก สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2542 : 47) การระดมทรัพยากรจากภาคประชาชนเพื่อศึกษามีน้อยน้อย สถานศึกษาส่วนใหญ่ จึงขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ ประสบการณ์ ไม่มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน อีกทั้งประสบปัญหาด้านวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ตลอดจนสนามกีฬา และอุปกรณ์กีฬา เพื่อส่งเสริมสุขภาพพลานามัย ดังนั้น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานส่วนใหญ่ มีความเห็นว่า ควรขอความร่วมมือจากคณะบุคคลต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้การสนับสนุน สิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และมีคุณภาพการศึกษาได้มาตรฐานกำหนด ตามแนวทางนโยบายปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

2. ผลการเปรียบเทียบ ทัศนคติที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ในด้านทรัพยากรบุคคล ด้านทรัพยากรธรรมชาติและด้านทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น โดยรวมและรายด้าน ปรากฏผลดังนี้

2.1. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพศชายและเพศหญิง มีทัศนคติที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะสถานศึกษาส่วนใหญ่ได้รับการจัดสรรงบประมาณอย่างจำกัดและไม่เพียงพอซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกระทรวงศึกษาธิการ (2542 : 47) การระดมทรัพยากรจากภาคเอกชนเพื่อศึกษามีน้อยเกินไป ต้องแก้ไขโดยการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม สอดคล้องกับงานวิจัยของวิทยากร เชียงกูล (2542 : 167-168) กล่าวว่า เพื่อให้การระดมทรัพยากรเพื่อศึกษาด้านทรัพยากรบุคคล โดยขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง ศิษย์เก่า องค์กรท้องถิ่น องค์กรเอกชนและผู้ทรงคุณวุฒิ

ให้การสนับสนุนบริจาคมสิ่งของ วัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ในสถานศึกษาทุกแห่ง ให้มีศักยภาพเท่าเทียมกันอย่างทั่วถึง เพื่อเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้สูงขึ้นรวมทั้งในด้านอื่น ๆ ในส่วนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีทัศนะต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ด้านทรัพยากรบุคคลและด้านทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น มีความเหมาะสมมากกว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีทัศนะต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ด้านทรัพยากรบุคคลและโดยรวม มีความเหมาะสมมากกว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคณะกรรมการศึกษาที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์ในด้านการศึกษา ในการศึกษาในระดับอุดมศึกษา และเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมของคณะบุคคลต่าง ๆ ในชุมชนท้องถิ่น ในการบริจาค สิ่งของ วัสดุ อุปกรณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ต้น ใจดี (2540 : 65-68) ว่าการปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ตามทัศนะของผู้บริหารโดยรวมทุกด้าน ได้แก่ ด้านการจัดองค์กร เพื่อการสนับสนุนโรงเรียน ด้วยการช่วยเหลือทางวิชาการ ด้านการช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์และด้านการช่วยเหลือด้านการบริหารจัดการ

2.3 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นประเภทคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่างกัน มีทัศนะต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทุกกลุ่ม เห็นว่าการจัดการศึกษาควรขอความร่วมมือและสนับสนุนจากบุคคล คณะบุคคล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน ผู้ทรงคุณวุฒิในด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น ในเรื่องการแนะแนวทางการศึกษาต่อจากศิษย์เก่าที่ประสบผลสำเร็จทางการศึกษา ความร่วมมือจากบิดา มารดา ผู้ปกครองและประชาชนในท้องถิ่นส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในระบบโรงเรียน บริจาควัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยี ให้ความอนุเคราะห์สนามฝึกซ้อมกีฬา อุปกรณ์กีฬา ความร่วมมือจากสถานประกอบการ โรงงาน บริษัทต่าง ๆ ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาดังนั้น จึงทำให้คณะกรรมการสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานประเภทต่าง ๆ มีทัศนะไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ สมลักษณ์ ภูคำแสน (2540 : 72-73) พบว่า บทบาทของชุมชนต่อการมีส่วนร่วมในเรื่องการจัดองค์กร การแบ่งสายงานและการบริหารบุคคล ด้านงานวิชาการและด้านอาคารสถานที่

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้มาจากการวิจัย

1. จากการศึกษาและดำเนินงานวิจัย ได้มีโอกาสพบและขอคำปรึกษา ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย และผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบูรณ์นั้น ผู้วิจัยพอจะสรุปในภาพรวมที่เป็นประเด็นสำคัญ ได้ว่า แนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามนโยบายของรัฐบาล โดยสภาพความเป็นจริง การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของโรงเรียนใดโรงเรียนหนึ่ง ย่อมมีความแตกต่างกันในเรื่องของบริบท ความต้องการและความจำเป็น รวมทั้งจะเกิดความคิดสร้างสรรค์ และแก้ไขปัญหาตามสภาพสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของท้องถิ่น และระดับ

ประเทศที่เปลี่ยนแปลงไป ในโครงการพิเศษเพื่อจัดการศึกษาในเรื่องต่าง ๆ เป็นอันมาก ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความคิดเห็นว่า ควรจะหาอะไรที่จะทำให้เกิดคณะกรรมการสถานศึกษา และผู้มีส่วนร่วมและเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ได้ส่งเสริมสนับสนุนในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของโรงเรียนในชุมชนของตนเอง ด้วยความยินดีและเต็มใจอย่างยั่งยืนตลอดไป จึงได้เสนอมาตรการจูงใจในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาในบางประเด็น เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติของโรงเรียนและผู้ที่ต้องการศึกษาให้เป็นรูปธรรมในเบื้องต้น ตามรายละเอียดตามข้อ 2 ที่จะกล่าวในลำดับต่อไป

2. ผลการศึกษาทัศนคติที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ในด้านทรัพยากรบุคคล ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และด้านทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีทัศนคติต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยรวมและรายด้านว่าเหมาะสม อยู่ในระดับมาก

จากผลการศึกษาดังกล่าว แสดงว่า กฎหมาย ระเบียบ นโยบายของรัฐบาลในการปฏิรูปการศึกษา ประสบผลสำเร็จในระดับหนึ่ง ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ในมาตรา 8 ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และในมาตรา 9 กำหนดการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา และเพื่อให้เจตนารมณ์ของกฎหมาย นโยบายนี้นำไปสู่การปฏิบัติและประสบผลสำเร็จอย่างยั่งยืน ผู้วิจัยจึงได้สรุปข้อเสนอแนะและมาตรการจูงใจ เป็นแนวทางปรับเปลี่ยนทัศนคติและเสริมสร้างแรงจูงใจในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติเป็นรูปธรรมอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนต่อไป ดังนี้

2.1 ควรทำความเข้าใจร่วมกัน คือ แยกบทบาทหน้าที่ระหว่างคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับผู้บริหารสถานศึกษา โดยคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมตัดสินใจกำหนดนโยบายทิศทางให้ความเห็นชอบการตัดสินใจของสถานศึกษา และตรวจสอบ กำกับ ให้ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติตามนโยบาย หลักเกณฑ์หรือข้อบังคับต่าง ๆ ของสถานศึกษา แต่ผู้บริหารมีหน้าที่บริหารและต้องรับผิดชอบในการดำเนินงานของตน ซึ่งความรับผิดชอบนี้ ไม่อาจบิดเบี่ยงไปให้คณะกรรมการสถานศึกษา

2.2 โรงเรียนจะต้องสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนที่ดี เพื่อให้บุคคลและองค์กรชุมชน เกิดความสำนึกและยินดีที่จะมาช่วยเหลือโรงเรียนในทุกด้าน

2.3 โรงเรียนต้องจัดการศึกษาเพื่อชุมชนอย่างแท้จริง บุคคล ชุมชนและองค์กรอื่น จะเข้ามาช่วยเหลือสนับสนุนด้วยความเต็มใจ และในอนาคตอาจจะขยายไปสู่การจัดตั้งกองทุนในวัด ในหมู่บ้าน เพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษา

2.4 โรงเรียนต้องให้ความร่วมมือ บริการแก่บุคคล องค์กรชุมชนอื่น ๆ ในด้านบุคลากร วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ ตามความเหมาะสมและความจำเป็น เช่น ให้ใช้ห้องประชุมเป็นสถานที่จัดอบรมสัมมนา หรือจัดงานในโอกาสต่าง ๆ เปิดโอกาสให้เยาวชน และประชาชนพักผ่อนหย่อนใจในสวนพฤกษศาสตร์ และออกกำลังกายฝึกซ้อมกีฬาในสถานที่ของโรงเรียน เป็นต้น

2.5 รัฐจัดสรรทุนการศึกษาในรูปของกองทุนกู้ยืมให้แก่นักเรียน ที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้น้อย ตามความเหมาะสมและความจำเป็น

2.6 รัฐหรือโรงเรียนจัดสรรทุนการศึกษา เพื่อเพิ่มศักยภาพและโอกาส สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในด้านต่าง ๆ

2.7 ใช้มาตรการลดหย่อนภาษีหรือยกเว้นภาษี โดยกำหนดให้บุคคลหรือนิติบุคคลที่บริจาคทรัพย์สินเพื่อการศึกษา ให้นำมูลค่าของทรัพย์สินไปลดหย่อนภาษีได้ หรือในกรณีที่มีผลกำไรของบริษัทไปเป็นค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนาหรือฝึกอบรมให้ไปลดหย่อนหรือนำภาษีที่ควรจะให้รัฐไปใช้จ่าย เพื่อการนี้ได้บางส่วนหรือทั้งหมด

2.8 ประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบ เพื่อให้บุคคล ครอบครัว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันอื่น ๆ ได้รับทราบและปฏิบัติตามกฎหมาย กำหนดในสิทธิและหน้าที่ เช่น บุคคลต้องมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐต้องจัดการศึกษาให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ส่วนหน้าที่ของบิดา มารดา และผู้ปกครองมีหน้าที่จัดให้บุตรหรือบุคคล ซึ่งอยู่ในความดูแลได้รับการศึกษาภาคบังคับจำนวนเก้าปี เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัย เรื่อง ทักษะที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนมัธยม สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดอื่น
2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบทักษะที่มีต่อการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
3. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทักษะที่มีต่อการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้เป็นแนวทางการบริหารจัดการศึกษา
4. ควรมีการศึกษาปัญหาที่ส่งผลต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในระดับเขตพื้นที่การศึกษา
5. ควรมีการศึกษาแนวทางและมาตรการจูงใจในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในระดับเขตพื้นที่การศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. กรมวิชาการ. (2544). *การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา*.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- , กรมวิชาการ. (2544). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.)
- กระทรวงศึกษาธิการ. สำนักปลัดกระทรวง. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พรทิพวรรณกราฟิค.
- กระทรวงศึกษาธิการ. กรมศาสนา. (2540). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540*.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมศาสนา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. กรมสามัญศึกษา. (2543). *คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ :
หน่วยศึกษานิเทศก์. กรม.
- , กรมสามัญศึกษา. (2542). *การประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียน*. เอกสารชุดแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ :
- กระทรวงศึกษาธิการ คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). *กระจายอำนาจทางการศึกษาบทบาทของชุมชนในการสนับสนุนด้านการเงิน*. กรุงเทพฯ : บริษัท ที.พี.พรินท์ จำกัด.
- , คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2541). *รายงานการวิจัยประกอบการร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... "ทรัพยากรเพื่อการศึกษา"* กรุงเทพฯ : บริษัท ที.พี. พรินท์ จำกัด
- , คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (ม.ป.ป.) *รายงานการสังเคราะห์การศึกษาโครงสร้างการบริหารการศึกษาประเทศต่าง ๆ และสรุปผลการสัมมนา*. กรุงเทพฯ : สำนักงาน
- , คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543). *รายงานการวิจัยระบบบริหารการจัดการเพื่อการจัดสรรทรัพยากรสำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี ที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ : บริษัท พิมพ์ดี จำกัด.
- , คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2541). *รายงานการสัมมนาระดมความคิดเห็นระบบการบริหารจัดการเพื่อการจัดสรรทรัพยากรสำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี*. กรุงเทพฯ : บริษัทพิมพ์ดี จำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). *นโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมศาสนา.
- คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (ม.ป.ป.) *รายงานการติดตามผลการพัฒนาใน 2 ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 พ.ศ. 2540-2541*.
- ชูศรี วงศ์รัตน. (2544). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : เทพเนรมิตรการพิมพ์.
- ตัน ใจดี. (2540) *การปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนตามธรรมชาติของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2539*.
ศึกษาเฉพาะกรณี จังหวัดพะเยา, พิมพ์โลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร.

- ถนอม คงผดุง. (2541). การศึกษาดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนใน
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู.
- ธวัชชัย บุญเต็ม. (2536). การปฏิบัติงานโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญ
ศึกษา จังหวัดชัยภูมิ. มหาสารคาม : ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา)
มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มัทนา ทังชะฤกษ์. (2543). คำอธิบายสรุปสารคำอภิปรายด้านกระบวนการเรียนรู้. ถ่ายเอกสาร.
เมตต์ เมตต์การรุณจิต และคณะ. (2541). การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการ
ศึกษา ประจำโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดนครราชสีมา. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ ศษ.บ.
(บริหารการศึกษา) นนทบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช.
- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์ สุวีริยาสาส์น.
- วิทยากร เชียงกุล. (2542). วิกฤติและโอกาสในการปฏิรูปการศึกษาและสังคมไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2543). การสัมมนาการปฏิรูปการศึกษาตามภารกิจ สำนักงานปฏิรูปการ
ศึกษาและการรับฟังความคิดเห็น. ณ โรงแรมลำปาง-เวียงทอง. วันศุกร์ ที่ 10
พฤศจิกายน 2543. เอกสารอัดสำเนาเย็บเล่ม.
- สมลักษณ์ ภูคำแสน. (2540). การศึกษาบทบาทของชุมชนต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาวิทยาลัยขอนแก่น.

.....

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ทัศนคติที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดเพชรบุรี

คำชี้แจง

1. ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี
2. แบบสอบถามชุดนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน
ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ ความคิดเห็นที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี
ตอนที่ 3 เป็นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ เพิ่มเติมที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี
3. ข้อมูลและความคิดเห็นของท่านจากแบบสอบถามจะนำมาใช้เพื่อการศึกษาวิจัยและนำเสนอเท่านั้น และจะถือเป็นความลับ จะไม่กระทบกระเทือนหรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อตำแหน่ง หน้าที่การงานของผู้ตอบแบบสอบถาม จึงขอความกรุณาจากท่านโปรดให้คำตอบทุกข้อ คำตอบของท่านจะมีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ใช้เป็นแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อบริหารและจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ตอนที่ 1
ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านในปัจจุบัน

1. เพศ
  - ( ) ชาย
  - ( ) หญิง

2. ระดับการศึกษา
  - ( ) ต่ำกว่าปริญญาตรี
  - ( ) ปริญญาตรี
  - ( ) สูงกว่าปริญญาตรี

3. ท่านเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานประเภทใด
  - ( ) กลุ่มบุคลากรในสถานศึกษา
  - ( ) กลุ่มศิษย์เก่าและผู้ปกครอง
  - ( ) กลุ่มองค์กรท้องถิ่น
  - ( ) ผู้ทรงคุณวุฒิ

ตอนที่ 2

ความคิดเห็นที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดเพชรบุรี

คำชี้แจง

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของท่านตัวอย่างแบบสอบถาม

แนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา	ระดับความคิดเห็น			
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
ด้านทรัพยากรบุคคล ☐ เรียนเชิญบุคคลที่มีความรู้ความสามารถร่วมเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการสมาคม กองทุน หรือมูลนิธิ ฯลฯ ที่สถานศึกษาดำเนินการ	✓			
ด้านทรัพยากรธรรมชาติ ☐ ขอความร่วมมือผู้ประกอบการ ประชาชน หน่วยงาน และองค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่นร่วมกันพัฒนาและอนุรักษ์แหล่งน้ำตามธรรมชาติ				✓

จากตัวอย่าง

ข้อ ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องเห็นด้วยมากที่สุด หมายความว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าการเชิญบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถร่วมเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการสมาคมกองทุนหรือมูลนิธิ ฯลฯ ที่สถานศึกษาดำเนินการเป็นแนวทางการระดมทรัพยากรที่มีความเหมาะสม หรือมีความจำเป็นมากที่สุด

ข้อ ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องเห็นด้วยน้อยที่สุด หมายความว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าการขอความร่วมมือผู้ประกอบการ ประชาชน หน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่นร่วมกันพัฒนาและอนุรักษ์แหล่งน้ำตามธรรมชาติ เป็นแนวทางการระดมทรัพยากรที่มีความเหมาะสม หรือมีความจำเป็นน้อยที่สุด

แนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา	ระดับความคิดเห็น			
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
ด้านทรัพยากรบุคคล				
1. ขอความร่วมมือจากผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่นเพื่อปฏิบัติ การสอนให้แก่นักเรียน				
2. ขอความร่วมมือผู้เป็นเจ้าของสถานประกอบการในท้องถิ่น ให้ความรู้ ประสบการณ์ และแนะแนวทางเลือกการประกอบ อาชีพ				
3. ขอความร่วมมือจากศิษย์เก่าที่ประสบผลสำเร็จในการ ศึกษาต่อหรือการประกอบอาชีพไปสร้างแรงจูงใจ และแนวทาง การศึกษาต่อหรือให้ความรู้ ประสบการณ์				
4. ขอความร่วมมือพระภิกษุ นักบวชในศาสนาอื่นๆ เพื่อ ปฏิบัติการสอนอบรม คุณธรรม จริยธรรม ให้แก่นักเรียน				
5. ขอคำปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่นดำเนินการในการ วางแผนและพัฒนางานด้านวิชาการ				
6. ขอความร่วมมือคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ร่วมกำหนดนโยบายและพัฒนาสถานศึกษา				
7. เรียงเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ หรือนักวิชาการ ร่วมเป็นกรรมการประเมินการประกันคุณภาพในของสถาน ศึกษา				
8. ขอความร่วมมือคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ร่วมกำกับและติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงานระยะต่างๆ ของสถานศึกษา				
9. ขอความร่วมมือศึกษานิเทศก์ นักวิชาการ ผู้บริหาร ผู้นำ องค์กรและผู้ทรงคุณวุฒิ ให้ข้อคิด และร่วมพัฒนาบุคลากร ครู อาจารย์ ในรูปแบบต่างๆ เช่น การประชุม อบรม สัมมนา การศึกษาต่อ ฯลฯ				
10. ขอความร่วมมือองค์กรภาคเอกชน หรือผู้เชี่ยวชาญด้าน การบริหารในการให้คำปรึกษา แนะนำ ต่อผู้บริหารสถานศึกษา ในเรื่องการบริหารและจัดการศึกษาแนวใหม่แบบมีอาชีพ				
11. ขอความร่วมมือผู้ปกครอง ศิษย์เก่า ด้านแรงงานในการ ก่อสร้างและซ่อมแซมอาคาร วัสดุ ครุภัณฑ์				
12. ประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถาบันการ ศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อแลกเปลี่ยน ครู วิทยากร หรือผู้ เชี่ยวชาญ ไปปฏิบัติการสอนในบางสาขาวิชาและนวัตกรรมใหม่ที่สถานศึกษาขาดแคลน				

แนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา	ระดับความคิดเห็น			
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
ด้านทรัพยากรบุคคล (ต่อ)				
13. จัดทำโครงการความร่วมมือแลกเปลี่ยน ครู บุคลากร และ นักเรียนระหว่างสถานศึกษาหรือสถาบันการศึกษาในต่างประเทศเพื่อพัฒนาทักษะทางด้าน				
14. ขอความร่วมมือจากผู้ปกครองและศิษย์เก่าร่วมรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ กิจกรรม/งาน/โครงการต่างๆ ของสถานศึกษา				
15. ขอความร่วมมือผู้ปกครองและประชาชนในชุมชนที่อยู่ในบริเวณ รอบๆ สถานศึกษาช่วยสอดส่องดูแล ตลอดจนรักษาความปลอดภัยและทรัพย์สินของสถานศึกษา				
16. ขอความร่วมมือแพทย์พยาบาลหรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขจากสถานพยาบาล และสถานเอนามัยในท้องถิ่น ไปทำการตรวจรักษาสุขภาพให้แก่ครู นักเรียน				
17. ขอความร่วมมือจากศึกษานิเทศก์ นักวิชาการ และผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่นร่วมดำเนินการประเมินผลการเรียนของนักเรียน				
18. ขอความร่วมมือบิดา มารดา ผู้ปกครอง และประชาชนในชุมชนท้องถิ่นจัดส่งบุตรหลาน และบุคคลที่อยู่ในความดูแลให้ได้ รับการศึกษาในระบบโรงเรียน				
19. ประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง บุคคลทุกฝ่ายองค์กรต่าง ๆ เพื่อร่วมพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ				
20. ขอความร่วมมือจากผู้นำองค์กรท้องถิ่น ศิษย์เก่า ผู้ปกครองสถาบันสถานศึกษา และมูลนิธิต่างๆ ร่วมทอดผ้าป่าเพื่อการศึกษา				
ด้านทรัพยากรธรรมชาติ				
21. ขอความร่วมมือผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมจัดบรรยากาศธรรมชาติในสถานศึกษา				
22. ขอความร่วมมือหน่วยงานที่รับผิดชอบอุทยานหรือแหล่งธรรมชาติ งดเว้นการเก็บค่าธรรมเนียม สำหรับนักเรียนเพื่อการศึกษา				
23. ขอความร่วมมือผู้ปกครองและผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมพัฒนาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น				

แนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา	ระดับความคิดเห็น			
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
ด้านทรัพยากรธรรมชาติ (ต่อ)				
24. ขอความร่วมมือนักเรียน ผู้ปกครอง และบุคคลในท้องถิ่นร่วมปลูกป่าในพื้นที่สาธารณะหรือบริเวณป่าเสื่อมโทรม				
25. ขอคำปรึกษาจากผู้ทรงภูมิปัญญาในท้องถิ่นในการจัดสวนสมุนไพรในสถานศึกษา				
26. ขอความร่วมมือหน่วยภาครัฐและภาคเอกชน ให้การสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติให้แก่นักเรียน				
27. ขอความร่วมมือหน่วยงาน หรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง ในท้องถิ่นให้ความรู้เรื่องการรักษาสภาพและบำรุงดิน เพื่อการเพาะปลูก				
28. ขอความร่วมมือหน่วยงานของรัฐที่ดูแลสวนสัตว์หรือสถานประกอบการสวนสัตว์ให้การอนุโลมงดเว้นหรือลดค่าธรรมเนียมการเข้าชมหรือศึกษาสวนสัตว์ให้แก่นักเรียน				
29. ขอความร่วมมือเจ้าของสถานประกอบการในท้องถิ่น ด้านการบริจาค วัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา				
30. ขอความร่วมมือจากศึกษานิเทศก์ และนักวิชาการในท้องถิ่นร่วมสนับสนุนเอกสาร ผลงานทางวิชาการ ให้แก่สถานศึกษา				
ด้านทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น				
31. ขอความร่วมมือหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบโบราณสถานและโบราณวัตถุ เพื่อดำเนินการเก็บค่าธรรมเนียมสำหรับนักเรียนเข้าไปศึกษาความรู้และประสบการณ์				
32. ขอความร่วมมือการกีฬาแห่งประเทศไทยและศูนย์พลศึกษาและกีฬาประจำจังหวัดสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์กีฬาและสนามกีฬา สำหรับสถานศึกษาเพื่อนำนักเรียนไปฝึกภาคปฏิบัติ และฝึกซ้อมกีฬา				
33. ขอความร่วมมือเจ้าของธุรกิจประเภทกีฬาในท้องถิ่นให้ความอนุเคราะห์ด้านอุปกรณ์และสนามให้แก่สถานศึกษาให้นักเรียนเข้าไปฝึกปฏิบัติ เช่น สนามกอล์ฟ สนามเทนนิส ฯลฯ				
34. ขอความร่วมมือสถานประกอบการ โรงงาน บริษัท ส่งเสริมให้นักเรียนเข้าไปฝึกปฏิบัติด้านวิชาชีพ				

แนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา	ระดับความคิดเห็น			
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
<u>ด้านทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น (ต่อ)</u> 35. ขอความร่วมมือเจ้าของสถานประกอบการ โรงงาน บริษัท เป็นแหล่งเครือข่ายเชื่อมโยงเพื่อการเรียนรู้				
36. ขอความร่วมมือศิษย์เก่า ผู้ปกครอง ผู้นำองค์กร ทบตติบุคคลอื่น ๆ ในท้องถิ่นร่วมสนับสนุนโครงการอาหารกลางวันสำหรับนักเรียนที่ด้อยโอกาส				
37. ขอความร่วมมือนักเรียน ศิษย์เก่า ผู้ปกครอง และบุคคลอื่น ๆ ในท้องถิ่นร่วมบริจาคเสื้อผ้าหรือเครื่องแต่งกายนักเรียน กระเป๋า หนังสือแบบเรียน เครื่องเขียน อุปกรณ์การเรียน ฯลฯ ให้แก่นักเรียนที่ด้อยโอกาส				
38. ขอความร่วมมือหน่วยงานที่รับผิดชอบ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ งดเว้นการเก็บค่าธรรมเนียมสำหรับนักเรียนที่เข้าไปชมศึกษาหาความรู้				
39. ขอความร่วมมือสถาบัน หรือหน่วยงานที่รับผิดชอบหอสมุดหรือพิพิธภัณฑ์ทุกแห่งงดเว้นการเก็บค่าธรรมเนียมการใช้บริการของนักเรียน				
40. ขอความร่วมมือสถาบันทางศาสนา ได้แก่ วัด มัสยิด และโบสถ์คริสต์ เป็นศูนย์กลางทางด้านศาสนา สถานที่ฝึกสมาธิ อบรมคุณธรรม จริยธรรมให้แก่นักเรียน				

ตอนที่ 3

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติมที่มีต่อแนวทางการระดม
ทรัพยากรเพื่อการศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี

คำชี้แจง

โปรดแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการระดมทรัพยากร
เพื่อการศึกษา จำนวนเป็น 3 ด้านดังต่อไปนี้

1. ด้านทรัพยากรบุคคล

.....

.....

.....

.....

2. ด้านทรัพยากรธรรมชาติ

.....

.....

.....

.....

3. ด้านทรัพยากรที่มนุษย์สร้างขึ้น

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้
ธีระพร ทองเกิด

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์

ที่ ทม 1012/ 1664

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

14 กุมภาพันธ์ 2546

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดราชบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายธีระพร ทองเกิด นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ทักษะที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนวัดคอนคูม โรงเรียนรัตนราษฎร์บำรุง โรงเรียนหนองปลาหมอพิทยาคม และโรงเรียนปากท่อพิทยาคม สังกัดสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดราชบุรี เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามทักษะที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี ในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ - มีนาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายธีระพร ทองเกิด ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญาโท และจะกรุณามิหนังสือแจ้งไปยังโรงเรียนในสังกัดจะเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพรณี หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

โทรสาร. 02-258-4119

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท มือถือ 09-4567888

ที่ ทม 101210347

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

13 มกราคม 2546

เรื่อง ขอลงทะเบียนเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดเพชรบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายธีระพร ทองเกิด นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "ทัศนะที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี" โดยมี รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ณรงค์ ตั้งกะพิกพ ผู้อำนวยการโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศเพชรบุรี เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามทัศนะที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามให้ นายธีระพร ทองเกิด และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภกรณ์ หะวานันท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

โทรสาร. 02-258-4119

หมายเหตุ : หากต้องการสอบถามข้อมูล กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ มือถือ 09-4567888

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731,5618

ที่ ทม 1012/0349

วันที่ 13 มกราคม 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะสังคมศาสตร์

เนื่องด้วย นายธีระพร ทองเกิด นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ทักษะที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์สถิตฐากร ชูทรัพย์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามทักษะที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามให้ นายธีระพร ทองเกิด และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์นภภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1012/ 0 344

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

13 มกราคม 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อธิการบดีสถาบันราชภัฏเพชรบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายธีระพร ทองเกิด นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ทัศนนะที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี” โดยมี รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์มันเกียรติ โกศลนริตวงศ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามทัศนนะที่มีต่อแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามให้ นายธีระพร ทองเกิด และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

โทรสาร. 02-258-4119

หมายเหตุ : หากต้องการสอบถามข้อมูล กรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ มือถือ 09-4567888

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ - ชื่อสกุล	นายธีระพร ทองเกิด
วัน เดือน ปีเกิด	2 มีนาคม 2502
สถานที่เกิด	อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	500 หมู่ 3 ตำบลท่าคอย อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	นักวิชาการศึกษา ระดับ 7
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพชรบุรี

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2519	มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนท่ายางวิทยา จังหวัดเพชรบุรี
พ.ศ. 2521	ปกศ. จากวิทยาลัยครูเพชรบุรี
พ.ศ. 2523	ป.กศ.สูง (พลศึกษา) จากวิทยาลัยครูเพชรบุรี
พ.ศ. 2527	ค.บ. (พลศึกษา) จากวิทยาลัยครูเพชรบุรี
พ.ศ. 2546	กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ